Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабрин 21-һээ гарана | № 283 (13599) | 1971 оной ноябриин 30, вторник | Сэн 2 мүнгэн

ҮБЭЛЭЙ ЗУРГААН ҺАРА СОО АЖАХЫДА ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ 1000 ЛИТР ҺҮ ҺААЯЛ!

ҮҮСХЭЛШЭДЭЙ ЖЭШЭЭГЭЭР АЖАЛЛАНАБДИ

★ Худанай совхозой һаалишад Хэжэнгынгээ аймаг соо эгээн түрүүлэн, Мухар-Шэбэрэй «Забайкалец» совхозойхидой үүсхэл дэмжээд, үбэлжэлгын үедэ үнеэн бүриһөө 1000 килограмм һү һаахаар. шиидэбэ. ★ Тус ажахы гүрэндэ һү тушааха жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ. ★ Нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада, совхозой фермэнүүд мүнөө сүүдхэдээ 350-400 килограммаар ехэ һү һаана.

Адууһа малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэжэ шадаал һаамнай, элеэ хоолой зүйлнүүд элбэгээр абтаха, бүхы ...ай тоо толгойшье эрид олошоруулагдаха, тиигэжэ шэнэ табан жэлэй хоёрдохи жэлэй түсэб, даабарииие амжалтатайгаар дүүргэхэ үндэһэ һуури табигдаха байна гэжэ манай һаалишад, малшад һайн ойлгоно.

Тиимэһээ үбэлжэлгын зургаа һарада үнеэн бүриһөө 1000 килограмм һү һааха гэһэн Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» совхозойхидой уряа бэшэгэй республикын газетэнүүдтэ толилогдомсоор манай Худанай совхозой һаалишад тэрэниие ехэ анхаралтайгаар уншаһан, өөһэдынгөө арга боломжыешье хаража үзэһэн байна. Удаань бүхы гурбан фермэдэмнай малшадай суглаанууд болоод, тэндэ һаалишан бүхэн тодорхой социалис уялгануудые абаһан байгаа.

Тиигэжэ бүхы совхозоороо үбэлжэлгын зургаа һарада (ноябрь-апрель) үнеэн бүриһөө 1000 килограммһаа бага бэшэ һү һаахын түлөө тэмсэхэ, аймагайнгаа ажахы, фермэнүүдые, мүрысөөндэ оролсохыень уряалха гэжэ шиидээ һэмди. Һаяхан манай һаалишадай социалис уялга КПСС-эй райкомой бюро дээрэ харагдажа һайшаагдаад, аймагай газетэдэ толилогдоо.

Үбэлэй сагта сагаан эдеэ элбэг ехээр абаха ямар арга боломжо манда бии гээшэб?

Түрэл Коммунис партиингаа XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө, юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, манай совхозой һаалишад, малшад муу бэшэ үрэ дүн туйланхай. Байгша оной үнгэрһэн арба һара соо ажахымнай бүхы гурбан фермэ гүрэндөө 8 мянган центнер һү тушаажа, жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь һара хахадаар урид дүүргээ. Ондоогоор хэлэбэл, нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэхэдэ 320 центнерээр ехэ һүн тушаагдаа. Жэлэй эсэс болотор түсэбһөө гадуур үшөө 700 центнер һү Эхэ орондоо үгэхэ зорилготойбди.

Зарим фермэ, түрүү һаалишаднай бүришье дээшэ үрэ дүн туйланхай. Тусхайлбал, совхозой Иннокентьевскын фермэ (даагшань В. П. Гладких, отделениинь эрхилэгшэ В. Г. Ринчиндоржиев) жэлэй эхинһээ хойшо бүхыдөө 3954 центнер һү абаа гэхэ гү, али жэлэйнгээ түсэбые 95 процентдэ хүргөөд байна. Эндэхи һаалишад нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэбэл, үнеэн бүриһөө 200 килограммаар ехэ һү һаагаа. Тус фермын бэрхэ һаалишад В. Л. Рекунова, В. Г. Воробьева гэгшэд үнеэн бүриһөө 1800-1945 килограмм һү һаажа, жэлэйнгээ уялга болзорһоонь холо урид дүүргээ.

Совхоз, аймаг соогоо ходол түрүү зэргэдэ ябадаг Улааха-Аралай фермынхид (даагшань Г. Файзулин) байгша ондошье муу бэшээр хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, энэ фермын түрүү һаалишад Доржома Базаржапова, Цыпилма Дашиева, Санжит Чимитдоржиева, Дулма Галсанова гэгшэд жэлэй үнгэрһэн арба һарын туршада үнеэн бүриһөө тус тустаа 1875-2100 килограмм хүрэтэр һү һааһан байна.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, түрүүшүүлэймнай туйлаһан үрэ дүн, дүй дүршэл дээрэһээ харахада, жэлэй ямаршье сагта сагаан эдеэ элбэг абаха арга боломжын манайда нилээд ехэ байһаниинь элирнэ бшуу. Энээниие хэрэглэнгүй үнгэржэ болохогүй.

Хоёрдохёор, энэ жэлдэ адууһа малдамнай үбһэ тэжээл һаһала бэлэдхэгдэнхэй. Һаяшаг КПСС-эй обком, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, облпрофсовет социалис мүрысөөнэй дүн гаргажа, сабшалан дээрэһээ ехэ ургаса абаһанайнь түлөө манай совхоздо дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртөөгөө.

Совхоз байгша ондо адууһа малдаа эдюулхээр бүхыдөө 41,3 мянган центнер үбһэ, 1945 тонно силос, 2340 центнер зелёнко, арбаад мянган центнер һолоомо, арба гара мянган центнер таряа талханай зүйл бэлэдхээ. Тиигэжэ үбэлжэлгын эхилһэн түрүүшын үдэрһөө үнеэн бүридэ сүүдхын 3 килограмм үбһэ, баһал тэды шэнээн зелёнко, 2 килограмм талха тарьянай зүйл, үшөө һаагдаһан һүнэй килограмм бүхэндэ 200 грамм талха, һолоомо дуран соонь эдюулнэбди.

Энээн дээрэһээ харахада, манай совхоз малай эдихэ үбһэ тэжээлээр тиимэшье элбэг бэшэ. Тиибэ яабашье бии байһан бүхы үбһэ тэжээлээ һайнаар буйлуулжа, шанаржуулжа эдюулхые оролдонобди. Фермэ бүхэндэ малай эдихэ тэжээлые буйлуулха, талха тарьянай зүйл эһээхэ, бурдууг болгохо оньһон түхеэрэлгэнүүд тодхогдонхой. Үһан бүлеэдхэгдэжэ үгтэнэ. Иннокентьевкэ тосхондохи фермэдэ малай шэбхэ шабааһа сэбэрлэхэ транспортёр, автоуһалуури, үнеэдые һааха оньһон машина, тэжээл хубаарилжа үгэхэ түхеэрэлгэ гэхэ мэтэ тодхогдонхой, һаадгүй хүдэлжэ байна. Сагаа-Нуурай, Улааха-Аралай фермэнүүдтэ ехэнхи хүдэлмэриинь оньһожоруулха, һаалишадай ажалые хүнгэдхэхэ талаар горитой юумэн хэгдэнэ.

Үбэлэй һарануудта һү ехээр һаахын тула үнеэдые олоор түрүүлхэ хэрэгтэй байһаниинь мэдээжэ ааб даа. Һүүлэй үедэ фермэ бүхэндэмнай үнеэдые искусственна аргаар үрэжүүлхэ пунктнуудай эмхидхэгдэһэнһээ хойшо эхэ малай һубайрхань һураггүй үсөөрөө. Байгша оной арба һарада бүхыдөө 607 тугал абтаа гэхэ гү, али зуун үнеэн бүриһөө даб дээрэ 80 гаран тугал түлжүүлэгдэнэ. Жэлэй дүүрэтэр үшөө 100 гаран тугал сохом абтаха аабза гэжэ һанагдана. Тиихэдэ үрэжүүлгэ хэгдэһэнэй ёһоор январь соо 72, февральда 91, март соо 50 үнеэд тугаллахаар хүлеэгдэнэ.

Хэнэйшье мэдэһээр түсэб, уялгые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэг нэн түрүүн хүнүүдэй үнэн зүрхэнһөө оролдожо, эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр хүдэлһэнһөө дулдыдаха байна бшуу. Тиимэһээ совхозой дирекци, партком фермэнүүд болон һаалишадай дунда социалис мүрысөө һайнаар, үрэ ехэтэйгээр эмхидхэхые оролдоно. Жэшээнь, мүрысөөнэй дүн һара бүри гаргагдажа, эрхимлэһэн фермэдэ дамжуулгын улаан тугхан барюулагдадаг, 30 түхэриг мүнгэн шан үгтэдэг. Харин фермэ соогоо түрүү һуури эзэлһэн һаалишанда 10 түхэриг шан үгтэдэг, нэрэнь парткомой хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэдэг юм. Социалис мүрысөө эмхидхэхэ, тэрэнэйнь дүн гаргаха талаар фермэнүүдтэхи партийно-комсомолой бүлэг ехэ хүдэлмэри хэнэ. Илангаяа Сагаа-Нуурай фермын партийно-комсомолой бүлэг (хүтэлбэрилэгшэнь Н. Д. Дулмаева) һайнаар хүдэлнэ.

Б. РИНЧИНДОРЖИЕВ,
Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой главна зоотехник;
Д. БОРБОЕВ,
совхозой парткомой секретарь.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): тус совхозой Улааха-Аралай фермын һаалишад Цырен-Чимит Шагдарова, Дулма Галсанова, Юмажаб Дашадондокова, Санжит Чимитдоржиева, Доржома Базаржапова гэгшэд үбэлжэлгын үедэ һү ехээр һааха гэһэн Мухар-Шэбэрэй «Забайкалец» совхозойхидой үүсхэлтэй танилсажа байна.

М. НАМЖИЛОВАЙ фото.

...ТАЛАН БАЙДАЛАЙ, ...ЦИАЛИЗМЫН АША ТУҺАДА

...к общество байгуулхын тула Советскэ ...ммунис партиин, бүхы совет арадай эр...аа асари ехэ хүдэлмэрээр дотоодын ба ...олитика хоорондоо таһаршагүй холбоо ...елүүлэгдэнэ. Совет хүнүүдэй амгалан ...ёон байгуулхы ажал, КПСС-эй XXIV ...раалһан, СССР-эй Верховно Соведэй III ...алааша хуули дотор найруулагдаһан та... түсэбэй даабаринуудые бэелүүлгэ нии...эрнин, ажалшадай баян дэлгэр байда...эбжэлтэ хангана, Эхэ оронойнмай эко... оборонно хүсэ шадалые бүри ехэ болго ...рондын байдалые, дэлхэй дээрэхи поли...лөөн ба моральна нэрэ хүндые улам

...үнөөнэй шатадахи манай уласхоорон...ка КПСС-эй XXIV съездын документ...түгэс бүрин, эли тодоор найруулагдан...дын һайшааһан гадаадын-политическэ ... амгалан байдалай совет программа гэ...лохон оронуудта нэрлэнэ.

...Октябрийн илаһанай һүүлээр удангүй ...ВЦИК-эй ба Московско Соведэй хам...дээрэ гадаадын политика тухай элид..., нигэжэ хэлэһэн юм: «...Амгалан бай...ла бүхы юумэ хэхэ гэжэ хүдэлмэрншэд ...шадые найдуулнабди. Тнимэ юумэ хэ...СС-эй XXIV съездын хараалһан, эб най...юдорхой, лаб бүтэхэ, гүн гүнзэгы удха...има Ленинэй захяа заабаринуудые үнэн ...гша манай партиин сэхэ шууд, удаа да...лүүлдэг, арадуудай амгалан тайбан, ...далай түлөө тэмсэлэй замые хүндэтэй...лүүлнэ. Манай парти, манай орон бү...радай үнэн зүрхэнһөө һайшааһан, өөһэ...гин хэрэг гэжэ угтан абаһан энэ про... болгон ,бүхы гүрэнүүдтэ, дэлхэй дээ...рамдал хүсэдэг бүхы хүсэнүүдтэ, үнэн ...аг хүнүүдтэ хандаба. Энэ программа ...вительствануудаар талархагдан ʼугтаг...иллион арад зоной зүгһөө халуунаар

...Центральна Комитедэй ноябрийн 22— ...огшо Пленумэй партиин XXIV ...хойшо Центральна Комитедэй ...уласхоорондын ажал ябуулга ту...С-эй ЦК-гай Генеральна секретарь ...И. Брежневэй элидхэл соносо...хэлсэһэн байна. Съездын хараалһан ...олитическэ программа бэелүүлхын тула ...итбюрогой хэһэн хүдэлмэриие Пленум ...айгаар һайшаажа, бүрин дэмжээ.

..., Советскэ правительствын сэхэ шууд ...бэелүүлжэ байдаг, социальна ондо он...ламжатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор ха...охо хараа бодол сэхэ шууд баримталха ...ододоо зохилдуулан, дэлхэйн хэрэгүүд...э Союзай үндэр нэрэ хүндые ханган, ...мда эсэргүү эрид шууд сохилто хэдэг, ...но сүлөөлэлгын хүдэлөөе дэмжэдэг ...даадын политика социализмын, түрүү ...тай бүхы хүсэнүүдэй уласхоорондын нү...эн батадхалгада туһа хүргэһэн, улас... оршон байдалые арадуудай эб найрам...гүй байдалай аша туһада хубилгаха ...тойгоор нүлөөлһэн байна» гэжэ Пленум

...артиин XXIV съездһээ хойшонхи улас... бүхы байдал съездын шиидхэбэринүүдэй ..., угаа ехэ нүлөөтэй байһые гэршэлнэ. ...раа бодолнуудые бэелүүлхын тула ма...ис партиин уласхоорондын эдэбхитэй, ...эршэмтэй ябуулгаар туйлагдаһан түгэс ... дээрэ хэлэгдэһые эли тодоор гэршэлнэ. ...Совет гүрэн өөрынгөө союзнигуудтай, аха ...ис гүрэнүүдтэй саг үргэлжын, нягта ха...боо хангаһанай, колониальна дарлалта...һан, түрүү үзэл бодолтой, сүлөөтэ оро...та холбоо байгуулһанай, эб эетэй бай... бусад гүрэнүүдтэй харилсаа тогтооһо...р гадаадынгаа политика бэелүүлнэ.

... социалис хани холбоон, тэрэнэй нэгэ...рамдалта сэхэ шууд политика хадаа ...дын политикада нүлөөлдэг шухала нүхэ... КПСС өөрынгөө XXIV съездһээ хойшо... социалис хани холбооe бүри нягта, эм...олгохын, хабаатай оронуудай хоорондын ..., тэгшэ эрхэтэ харилсаа холбоо хүг... улам гүнзэгырүүлхын тула, социалис ...номическа холбоо бэелүүлхын, аха дүү ... ябуулгые уласхоорондын оршом соо ...хилхын тула аха дүү партинуудтай хам...элмэри ябуулһан байна. Социалис оро...н нэгэдэл дэлхэйн капитализмда эсэргүү ...үнөө сагай сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүдэй ...шэг тулгуури байгаа байнашье гэжэ бо...и дахинаа баталан гэршэлээ.

... XXIV съезд, социалис оронуудай аха ...эн партинуудай съезднүүд социалис ...ото оронуудай улам батажажа байгаа ... түгэлдэр хүсые элирхэйлэн харуулаа. ...социалис оронууд экономикын ба ажал... дэлгэр байдалай хэлбэришэгүй хүг... социалис нинтын харилсаанай улам на...аралгын замаар дабшана. Эдэ оронууд ..., эрдэм болон соёлой талаар олон та...саа холбоо эдэбхитэйгээр хүгжөөнэ, гар...харилсан ябажа, гадаадын-политическэ ...улам үргэдхэнэ, тиихэдэ уласхоорондын ...рилта байдал һуларуулха, арадуудай ... гэжэ оролдоно. Энэмнай социалис ...оронуудай нягта эмхидэл, саашан... Варшавска договорой ба Эконо... Харилсан туһалалсаанай Соведэй ажал ... нарижуулан һайжаруулха зорилго... болон байна. СЭВ-эй XXV сессиин ба..., социалис ёһоной экономическэ ... социалис оронуудай аша туһада ...шэглэлтэй эхэ алхам мүн. Аха дүү ...хүтэлбэрилэгшэнэрэй ... жэлдэ хэ-

һэн уулзалганууд марксизм-ленинизмын, социалис интернационализмын гол ёһонуудай үндэһөөр, хани барисаагаа, харилсаа холбоогоо саашадань улам хүгжөөхэ гэжэ социалис гүрэнүүдэй шиидэнхэй байһые элирхэйлэн харуулаа.

Дэлхэйн социализмын хүсэ нүлөөе, социалис гүрэнүүдэй нэгэдэлые, тэдэнтэй хани барисаан ба харилсан туһалалсалгаяа бүхы аргаар бэхижүүлхэ ябадалые манай парти интернациональна уялгамнай, гадаадын политикымнай гол зорилгонуудай нэгэн гэжэ тоолоно. ЦК-гай Политбюрогой тодорхой хараа бодолые, Индохитад ба Дүтын Зүүн зүгтэхи империалис түримхэй ябуулгын аюулта гуламтануудые усадхалгада, Индостандахи зүришэлдөө хёмороое эбэй гуримаар шиидхэн заһаруулгада, Азидахи— дэлхэйн бүмбэрсэгэй энэ ехэ районлохи эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэ шэглэлтэй ябуулгада туһа хүргэхэ зорилготой тодорхой ябуулгануудые Пленум бүрин һайшаагаа. СССР Египед хоёрой хоорондын, СССР Инди хоёрой хоорондын договорнууд эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай байһыень Пленум лаблан элирхэйлбэ.

США-гай ээрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэгшэ баатар габьяата тэмсэлдэнь вьетнам арадта манай парти, арад зон эрид залан, сэхэ шууд дэмжэлгэ үзүүлнэ, үзүүлхэшье байха. США-гай сэрэгэй булимтаралга улам ехээр мухардалгада орожо байнхай. Вьетнамай арад зон тэмсэхэ, илаха гэһэн дура хүсэлөөр нэбтэрэнхэй. Индохитадай арадуудай бэеэ даанхай байхын тула, гадаадаһаа ямаршье хашалтагүйгөөр, өөһэдынгөө хуби заяае өөһэдөө тодорхойлхо арга боломжотой байхынь тула, эдэ арадуудта эсэргүү США-гай ээрхэг түримхэй ябуулгые болюулгахын тула СССР саашадаашье тэмсэхэ байха.

Советскэ Союз ООН-ой Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-ой резолюцитай зохилдуулан, Дүтын Зүүн зүгтэхи хёмороое бүрин болюулгаха гэһэн оролдолго гаргана. США-гай зүгһөө эли бодо үмэглэгдэдэг ба дэмжэгдэдэг Израилиин засаг баригша бүлэгүүдэй үсэрэлдэһэнһөө уламжалан, Дүтын Зүүн зүгтэхи хёмороон унжагайранхай.

Израилиин ээрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн, Дүтын Зүүн зүгэй хёмороое политическэ талаарнь зүб зүйтэйгөөр шиидхэн заһаруулхын түлөө араб гүрэнүүдэй тэмсэлые манай парти, арад зон сэхэ шууд дэмжэнэ.

Социальна ондо ондоо байгууламжатай гүрэнүүдтэй, амгалан ёһоор харилсан оршохо гол ёһонуудые бэелүүлхэ зорилготой тодорхой ябуулгануудые Пленум һайшаагаа.

Европодохи аюулгүй байдал хадаа Европын ба бүхы дэлхэйн арадуудай мүнөөнэй, ерээдүйн байдалда онсо шухала удха шанартай, уласхоорондын харилсаануудта хабаатай гол асуудалнуудай нэгэн болоно. Европодохи шахардуу байдал һуларуулха, Европын гүрэнүүдэй амгалан ёһоор харилсан оршолгын, али али таладаа ашатай туһатай харилсаа холбооной гол ёһонуудые саашадаа бэелүүлхэ зорилготой ЦК-гай Политбюрогой ябуулгые Пленум үндэрөөр сэгнэбэ.

Бүхы асуудалнуудаар, түбхын түрүүндэ политическэ асуудалаар, шэнэ, бүри дээдэ хэмжээндэ гараһан, совет-француз харилсаанай саашанхи хүгжэлтэ энэ зорилго шиидхэхэ хэрэгтэ ехэ туһа (нэмэри болоно.

Нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Франци ошоһон, уласхоорондын ехэ удха шанартай ябуулгань энэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргээ. Манай парти, арад зон тэрэнэй үрэ дүнгүүдые нэгэ һаналтайгаар һайшааһан байна. СССР Франци хоёрой хоорондын харилсаа холбоон хадаа уласхоорондын харилсаануудай саг үргэлжын нүхэсэл, уласхоорондын асуудалнуудые эбэй гуримаар, зүб зүйтэйгөөр шиидхэлгэдэ,дайнай гуламтануудые зайсуулгада, уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада, Европодохи, бүхы дэлхэй дээрэхи аюулгүй байдал бэхижүүлгэдэ туһа хүргэхэ зэргэтэй хэмжээ ябуулга болоно. Тусхай документ дотор тодорхойлогдоһон, совет-француз харилсаа, холбооной гол ёһонууд — мүнөөнэй хилэнүүдэй бүрин байлгые хэлбэришэгүйгөөр сахиха, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, тэгшэ эрхэтэй байха, бэеэ дааһан байдал, хүсэ хэрэглэлгэһээ гү, али хэрэглэхээр заналгаһаа арсаха ябадал болоно: эдэ гол ёһонууд бүхы Европодо хабаатай аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар бүхэевропын зүблөөн дээрэ зохихо шиидхэбэринүүдые гаргаха тодорхой үндэһэ һуури боложо шадаха. Францида баяртай, талархалтайгаар угтагдаһан нүхэр Л. И. Брежневэй аяншалга совет, француз арадуудай хани барисаае улам бэхижүүлгэдэ туһа хүргэнэ.

Энэ түбидэ дайн дажарай үүдхэгдэхэ аюулые бүрин зайсуулхаар оршон байдал Европодо тогтоохо хэрэгтэ ехэ удха шанартай СССР ФРГ хоёрой, ПНР ФРГ-эй хоёрой хоорондын договорнуудые тон ойрын сагта эсэслэн баталха, дэлхэйн хоёрдохи дайнай эсэстэ тогтоһон хэлэнүүдэй, тэрэ тоодо ГДР ФРГ-гэй хоорондохи хилын, ойроо хүртэшэгүй байлгые мэдэрһэнэй үндэһөөр, Европын бүхы гүрэнүүдэй харилсаае заһаруулан һайжаруулха зорилготой энэ ябуулганууд дурсагдаһан үе соо хэгдээ. Европо түбидэхи оршон байдал Европын аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ зүблөө ойрын сагта зарлахада социалис оронуудай дурадхалнуудые бэелүүлхэ таатай зохид арга боломжо хангана. Энэ дурадхал олон гүрэнүүдэй зүгһөө дэмжэгдэжэ байна. США ба Канадын хабаадалгатайгаар Европын зүблөө зарлаха гэһэн, мүнөө Франциин, ФРГ-гэй, Финляндиин, Канадын ба бусад оронуудай правительствануудай дэмжэһэн дурадхал Европодо түбидэ бата бэхи эб найрамдал хангаха хэрэгтэ үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Европо үнэхөөрөө ёһоной түби болохо ёһотой, Европодо аюулгүй байдал хамтаараа хангалгын ёһо гурим тогтоолго энээндэ туһа хүргэхэ болоно.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

ЗАЛУУ ҺААЛИШАНАЙ АМЖАЛТА

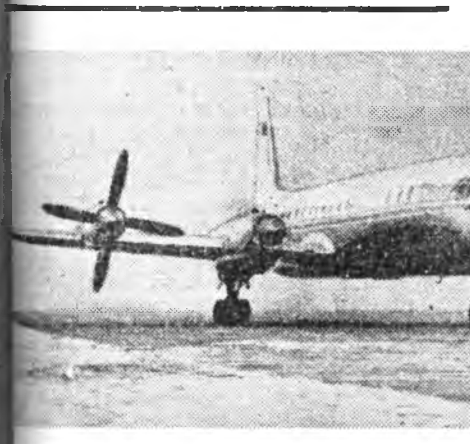
Вера Хубитуева Хиагтын аймаг дотор эгээн залуу һаалишадай нэгэн юм. Арба һарын урда тээ Вера басаган өөрынгөө дураар түрэл «Пограничный» совхоздоо һаалишан боложо хүдэлхэеэ мэдүүлһэн байна. Тэрэ сагһаа хойшо Вера даажа абаһан үнеэн бүриһөө 2013 килограмм һү һааба. Өөрынгөө оролдосотой ажалаар олохон дүй дүршэл ехэтэй һаалишадые ахижа, ехэ һүнэй түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй түрүүшүүлэй тоодо орожо шадаа.

Хаража байһан үнеэн бүхэноо Вера сат болзортонь һааха гэжэ ехэ оролдодог. Ахамад нүхэдһөө жэшээ абадаг, дүй дүршэлыень өөрынгөө ажалда нэбтэрүүлхые үнэн зүрхэнһөө оролдодог байһаниинь үрэ дүн эндэ гаража ерээ бэшүү.

Үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө мянга, тэрэнһээ дээшэ һү һааха тухай Мухар-Шэбэрэй «Заганский» совхозой һаалишад республикын-гаа малшадта хандаһан уряае Вера Хубитуева халуунаар дэмжэһэн байна. Даажа абаһан энэ уялгаа дүүргэхын тулада Вера Хубитуева мүнөө оролдосотой габшагайгаар ажаллажа байна.

К. КИРИЛЛОВ.

...ЭНДЭ АМАР, ...ОСКВАГАЙ САМОЛЁТ!

Үсэгэлдэр үглөөгүүр Улаан-Үдын аэродромдо ниислэл хотымнай ажалшадай түлөөлэгшэд олоороо суглаража, Буряад оронойнгоо ажабайдалда болоһон баярта нэгэ ушар тэмдэглэбэ. Энэ юуб гэхэдэ, Улаан-Үдын аэродромдо бүхы дэлхэй дээрэ суурхаһан «ИЛ-18» түхэлэй мантан томо самолёт сэхэ Москва хотоһоо түрүүшынхеэ бууха байба ха юм.

Уданшьегүй, хүлеэгдэһэн сагтаа, үглөөнэй 8 час 20 минутын ябажа байхада, аэродромой зүүн-урда зүгһөө сагаабтар үнгэтэй мантан томо «агаарай онгосын» һүрөөтэ абяан соностожо, оршон тойронние нэерүүлбэ...

Самолёдой бүхы двигательнүүдэй зогсоогдоһон хойно тусхай дамжуур табигдажа, тэндэһээ түрүүшын пассажирнууд гаража ерэбэ. Пассажирнуудынь хэд бэ гэхэдэ, Москва хотодо һаяхан боложо дүүрэһэн СССР-эй Верховно Соведэй гурбадахи сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсаһан депутадууд байба бшуу.

— Ямар түргөөр Улаан-Үдэеэ хүрэжэ ерэгдэбэ гээшэб! Оройдоол 7 часай туршада Москваһаа Улаан-Үдэ хүрэхэ гээшэ үльгэр туужада хэлсэдэгтэл адли бэшэ гү? Ниигээд ерэхэдэ гайхалтайл һонин, түргэншье болоо байна, — гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Кабанскын аймагай Шергинэй совхозой гахайшан Л. А. Орлова омогорхон, гайхан хөөрэнэ.

— Маанадай «Москва» гостиницада байхада сэхэ Улаан-Үдэ самолёт ниидэхэнь гэһэн һураг суу тараа һэн. Тиигээд түргэн ошожо, биледүүдээ абаа һэмди. Москвагай сагаар болоходо тэндэмнай мүнөө һүниин нэгэ часһаал үнгэржэ байхада. Нара угтажа гараһан бидэнэр нютаг зонойнгоо үглөөнэйнгөө хоол барижа байха үедэ Улаан-Үдэеэ буушаба ха юм бибди,— гэжэ Зүүн-Сибириин технологическа институдай ректор Д. Ш. Фролов хөөрэнэ.

Байгша оной декабриин 15-һаа эхилээд Улаан-Үдэһөө сэхэ Москва, мүн Хабаровск—Ленинград, Благовещенск—Сочи гэһэн маршрудтай «Ил-18», «Ан-10» самолёдууд Улаан-Үдэ хотодомнай буугаад, аян замаа үргэлжэлүүлхэ болобо.

Республикын ниислэл Улаан-Үдэ хото ерэһэн түрүүшын ехэ самолёдой холын агаарай зам нимэ экипаж гаргалсаһан байна: кораблиин командир И. И. Орленко, хоёрдохи пилот Ю. А. Фарафонов, штурман Л. Ф. Белокуров, бортмеханик Л. С. Юшин, бортрадист И. А. Ключковский, самолёдой проводницанууд И. Костарева, Т. Ананьева, Т. Иматская гэгшэд болоно.

— Аян замдаа һайн ниидэжэ, саг соогоо хүрэжэ ерэбэбди. Гансал хүйтэн байна даа. Москваһаа гарахадамнай хоёр градус дулаан байгаа һэн. Харин танай Улаан-Үдэдэ ёһотой үбэл орожо эрэнхэй байна. Аяар 23 градус хүйтэн ха юм. Басагаднай даарахань ха...— гэжэ самолёдой командир Иван Иванович Орленко шогтойхоноор мэнэлээ, тэдээн тэдэн хэраад абанай.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Улаан-Үдэдэ түрүүшынхеэ буухан «Ил 18» самолёт. СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд самолёдһоо буужа ябана.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

ХАРЮУСАЛГАТАЙГААР, ЭРИЛТЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР

Аймагай конференциһээ тэмдэглэл

Хоринын аймагай хүдөө ажахын профсоюзай организаци нилээд томо. 3000 шахуу гэшүүдһээ бүридэнэ. Тиимэ байхашье ёһотой ааб даа. Юуб гэхэдэ, аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэри эрхилдэг коллективүүд бултадаа совхозууд һэмнай. Үшөө тиихэдэ хүдөө ажахын үйлэдбэритэй сэхэ холбоотой томо жэжэ предприяти болон эмхи зургаанууд эндэ мүн лэ олон. Тэрэ бүхэндэ ниитэ гэшүүдэй үргэн дуугаар һунгагдаһан местком болон рабочком хүдэлжэ, профсоюзай эмхинүүдые хүтэлбэрилжэ байдаг. Тэрэнь баһал бүгэдэндэ мэдэгдэжэ байһан хэрэг.

Зүгөөр профсоюзай эдэ организацинууд хэр зэргэ хүдэлжэ, захирганай һургуули, ажахы эрхилхэ һургуули, коммунизмын һургуули байха ёһотой үүргэеэ ямараар бэелүүлжэ байна гээшэб? Энэ асуудал тушаа һая болоһон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай аймагай конференци дээрэ горитой хөөрэлдөөн болоо. Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай организациин һүүлэй хоёр жэлэй хугасаада хэһэн хүдэлмэри тушаа тоосоото элидхэл профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ Д. Н. Доржиев хэһэн байна.

Профсоюзай организациин ябуулдаг ниитэ-эмхидхэлэй, соёл болбосоролой, үйлэдбэридэ хабаатай али олон асуудалнуудые шиидхэхэ хүдэлмэриие улам һайжаруулха зорилгоор аймаг дотор ехэ юумэн хэгдэнэ, һай һайн үрэ дүншье туйлагдана гэжэ элидхэл соо тэмдэглэгдөө. Энэ талаар Анаагай совхозой профсоюзай рабочкомой, «Сельхозтехникын» аймагай отделениин, аймветлечебницын, таряа бэлэдхэдэг пунктын профсоюзай месткомуудай хүдэлмэри һайн сэгнэлтэдэ хүртөө.

Ажалшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөө хүтэлбэрилхэ хэрэг анхаралдаа абамаар, һайшаан дэмжэмээр жэшээнүүд мүн олон бии. Жэшээнь, Анаагай совхозой 3-дахи отделениин һү һаалиин фермын коллектив аймаг соогоо һү һаалгаар ходо түрүүлжэ ябадаг Үдын совхозой Баян-Голой һү һаалиин фермын һаалишадта айлшалжа, тэдэниие социалис мүрысөөндэ уриһан байна. Хоёр фермын коллективүүдэй гэшүүд мүрысөөнэй договор зохёожо, бултадаа гараа табибад. Энэ мүрысөөн Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагдана.

Суута хонишод—СССР-эй Верховно Соведэй депутат З. Ж. Жамсаранова (Анаагай совхоз), Социалис Ажалай Герой Н. Л. Тогмитова (Хоринын совхоз) дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаха зуураа, хани нүхэдөө мүн лэ социалис мүрысөөндэ уриһан байха юм. Тэдэнэй хандалга бэшэг олоной анхарал татанхай, коллектив бүхэнөөр дэмжэгдэжэ байнхай.

Гэбэшье аймагай профсоюзай организацинууд барандаа тэгшэ һайнаар хүдэлнэгүй гэһэн ажаглалта элидхэлшэ, мүн конференци дээрэ үгэ хэлэгшэд хэһэн байна. Хэрбээ аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэри дээрэ хүдэлжэ байһан бүхы ажалшадай 95 процентнь мүнөө үедэ профсоюзай гэшүүд болонхой байхадань, харин Хүрбын совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй 15 процентнь профсоюзай зэргэдэ жагсаагүй байха юм. Тус баримта хадаа энэ ажахын профсоюзай рабочком болон месткомуудай һулаар хүдэлдэг, эмхидхэхы үүргэеэ мууса бэелүүлдэг байһыень гэршэлнэ бшуу.

Ажалшадай дунда мүрысөө эмхидхэлгэ дээрэшье дутагдалнууд баһал олон. Конференци дээрэ үгэ хэлэһэн Хүрбын совхозой 1-дэхи отделениин эрхилэгшэ А. В. Литвиненко иигэжэ мэдүүлээ: «Манай отделениин куузику ургуулагшад яһала дүршэлтэй боложо байнхай. Зүгөөр аргагүй һайн үрэ дүн туйлана гэжэ яажа болохоб. Тингэбэшье түрүү коллективүүдэй нэгэнтэй мүрысөөд туршаха хүсэлэнтэй юм. Хүршэ Загарайн аймагай Үнэгэтэй тосхоной куузику ургуулагшад баян ургаса абадаг гэжэ мэдэдэг. Манайхид тэдэнэй дүй дүршэлтэй танилсаха, халан абаха, тэдэнтэй мүрысэхэ дуратай агша. Энэ эрмэлзэлыень хүсэлдүүлхэ гээд үнинэй хөөрэлдэдэгбди. Теэд энээниие бодото дээрэнь эмхидхэхэ гэжэ рабочкомнай оролдоногүй».

— Мүрысөө эмхидхэлгэдэ дутуу юумэнүүд яһала бии. Илангаяа хүдэлмэришэд хоорондын, бригада, болон цех хоорондын мүрысөөндэ профсоюзай эмхи анхаралаа табидаггүй. Договор баталха, мүрысөөнэй ябасые өөһэдөөрнь шалгуулха гэхэ мэтын шухала асуудалнууд хэрэгсээгдэнэгүй. Юрэдөө, мүрысөө эмхидхэлгэ хадаа үшөөл гуримшуулагдаагүй байһаар,— гэжэ «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагай отделениин инженер П. Р. Рантаров өөрынгөө предприятиин байдал дээрэһээ жэшээ харуулан шүүмжэлээ.

Ажахы бүхэндэ ниитын элдэб янзын эмхинүүд бии. Тиихэдэ профсоюзай месткомой болон рабочкомой дэргэдэ баһал хэдэ хэдэн комиссинууд һунгагданхай байдаг. Хэрбээ тэдэнэрые зүбөөр хүтэлбэрилөөд, ажал ябуулгадань туһалалсаад байгаа хада тэдэнэр ниитын али зэргын ехэ хэрэг бүтээхэ байгааб? Теэд энэ түшэг тулгууридаа олонхи местком болон рабочкомууд анхаралаа хандуулнагүй бшуу.

Үдын совхозой 3-дахи отделениин зоотехник В. Н. Баиновай энээн тушаа хэһэн ажаглалта саг соогоо табигдаһан асуудал гэжэ тэмдэглэмээр. Нүхэрэй сүүд, арадай дружина, эхэнэрнүүдэй совет, арадай хинагшад, месткомой дэргэдэхи комиссинууд гэхэ мэтэдэ олон эдэбхитэд оруулагдадаг. Тиигээд тэдэнэй составые ямар нэгэн суглаан дээрэ баталаад лэ, нэрэ зүүлгээд лэ үнгэрдэг. Саашадаа эдэнэй хэжэ байһан юумэ, ниитын хэрэгтэ хам оролсожо байһан ушар харагдаһагүй гэжэ тэрэ хэлээ.

Үргэн олон хүдэлмэрилэгшэдэй ажаһуудалай болон культурна эрилтэ хангаха хэрэг һайжаруулха асуудал хадаа профсоюзай эмхиин сэхэ хабаадаха, урдаа хараха зүйлынь гэжэ мэдээжэ. Тиихэ зуура энэ хэрэг мүрөө хүсэд олонхой гэхын аргагүй байна. Конференциин делегадууд: «Георгиевский» совхозой түмэршэ дархан Э. Баизитов, Хүрбын совхозой 1-дэхи отделениие эрхилэгшэ А. В. Литвиненко, Дээдэ Тайлсын совхозой рабочкомой түрүүлэгшэ М. А. Кобычева, Хоринын совхозой Ааланай отделениин тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир Г. Б. Дашабалданов гэгшэд совхозрабкоопуудай правлениин, соёл гэгээрэл болон хүн зоной элүүрые хамгаалха эмхи зургаануудай, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагай отделениин хүдэлмэриие эрид шүүмжэлээ. Совхозуудай малшад, механизаторнууд эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр гүйсэд дүүрэн хангагданагүй, гар үзүүрэй хэрэгсэлнүүд, хүдэлмэриин хубсаһан дуталдана. Автолавканууд холын малшадта үнгэрхэдөө, хэдэн һараар гүй байгаа юм.

Хүн зоной ажаһуудалай ... лэмжэ хангаха предпри... аймаг соо олон боложо, ... байбашье, тэдэнэр һ... үшөөл хүрэжэ хүдэлнэгүй... хон һууринһаа хажуу тэ... раха гээшэнь хаа-яахан ... даг.

КПСС-эй XXIV съездын ... һан ехэ зорилгонуудые, ... табан жэлэй түсэбые амжа... гаар дүүргэхын түлөө ха... соһон хүдөөгэй ажалшадай ... үүсхэл улам дэбжүүлхэ, ... мүрысөө хүтэлбэрилхэ, ... дал, гэгээрэл болбосорол ... анхаралаа хандуулха эмхи ... профсоюз болоно. Ти... өөрынгөө үмэнэ табигдаһ... эрилтэнүүдые гүйсэд дүүр... лүүлгэ хадаа имагтал тэдэ... тэлбэрилхы шадабариһаа, ... хэхы үүргэһээ дулдыдаха ... Ушаб тиимэһээ саашадаа ... юзай организацинуудай хү... рииe бүри һайжаруулха, ... салгыень шангадхаха, эри... эрилтэ табиха шухала боло... жэ конференци тоолобо.

Г. ЦЫРЕТО...

манай тусхай ...

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ СЕМИНАР

КПСС-эй обкомой политическэ гэгээрэлэй байшан соо республикын үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй гурбан үдэрэй семинар болобо. Партиин райкомуудай пропаганда ба агитациин таһагые даагшад, лекторнүүд болон үзэл сурталай бусадшье хүдэлмэрилэгшэд семинарта хабаадалсаба.

Семинарта ерэгшэд КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша М. М. Гасьновой «XXIV съезд үзэл сурталай хүдэлмэриин зорилгонууд тухай» гэһэн элидхэл эгээн түрүүшээр шагнаба. «Социалистическэ ба экономическа интеграциин хүгжэхэ асуудалнууд» гэһэн элидхэл экономическа эрдэмэй кандидат И. Д. Козлов хэбэ.

Экономическа эрдэмэй кандидат Б-М. Б. Балданов «СССР-эй научно-техническэ революциин гол шэглэлнүүд» гэһэн элидхэл хэбэ.

Хоёрдохи, гурбадахи үдэртөө семинарта хабаадагшад «Буряадай АССР-эй арадай ажахы юһэдэхи табан жэлдэ», «СССР-эй уласхоорондын байдал», «Лекторнүүдэй мэргэжэл шадабари» гэхэ мэтэ лекцинүүдые шагнажа, кинофильмнүүдые хараба.

Манай корр.

СЭДЬХЭЛЭЭ ТАБИЖА ХҮДЭЛДЭГ

Һаһаг тэргэдэ хара мориёо оруулһан Жамбал Цыбиктаровтай нэгэтэ һуужа Заган оройноо һанадагби.

— Дэншээ бэшэ. Ябашье зөөлэн тэргэ,—гэжэ би һууһан дороо хэлэбэб.

— Мөөрнь хүнгэн машинын ха юм,—гэбэ тэрэм.

— Нээрээшье ямаршье хүнгэн машинаһаа оройдоо дутуугүй шэнгил.

— Зарим нэгэнэй машинын эмдэршоод, жолоошонойнь носожо байхыень харахада хайратай агша. Манайхиш эмдэрхэ, шабардаха гэжэ үгы ха юм даа. Энээнһээ үлүү машина, юрэдөө, ологшогүйб даа,—гэжэ шогтойгоор хэлэхыень дуулахадаа, бүри бага ябаад, шүрбэһэлиг шуран бэетэй, наран һалхин хоёрто таалуулжа харлашаһан шарайтай энэ хүнэй эмниг мори һургадагыень һанаандаа ээзлүүдгүй оруулбаб.

— Зай, хэр хүдэлжэ байнабта даа?—гэжэ асуубаб.

— Зуун хонин бүриһөө зуун толгой хурьга абагдадаг лэ юм һэн. Теэд энэ жэлэй эхэ хонидни хүгшэржэ, балай бирагдаагүй даа. Иигэһээр түрэхэ түлгэнүүдые һамгантайгаа даажа абаха хүсэлтэйбди. Тиихэдээ одоол хурьгад адхарха бэшэ аал даа,—гэбэ,

Жамбал Цыбиктаровые һайн мэдэхэб. Нютаг зонойнгоо дунда хүндэтэй хүн. Хододоо уриханаар энеэбхилэн, яагаал һаа, хэн нэгэндэ һайн юумэ хэхэм ааб, ябал түрэл совхоздоо туһатай байхабиб гэжэ бодожо ябадаг. Иимэ урагшаа тэгүүлһэн һанаатай Жамбал Цыбиктаровай ажал хүдэлмэри дээрэ амжалтатай ябадагыньшье гайхалгүй юм.

— Хониндо ороһоор үнихэнэйшье болошобо гүт даа?—гэжэ асуубаб.

— Арба гаран жэл болошобо гээшэ бэзэб. Хониншье гэжэ даа. Һаһаараал малда ябагдаһан бэе ха юм даа,—гэжэ тобшолбо.

Малша хүнэй бүлэдэ түрэжэ, хара багаһаа хойшо мал адууһанда дадаһаниинйшье гайхалгүй юм. Мал харууһалха гээшэ һаал таһан хэрэг даа. Оролдолго хэшээл, дүй дүршэл яаха аргагүй хэрэгтэй бшуу. Эдэ бүгэдэ Жамбалда мэдээжэ һэн. Өөрынгөө һамган Рыгзымаатай хамта хониндо ороход тухай зүбшэжэ үзөөд, совхозой директортэ һаналаа мэдүүлээ бэлэй.

— Түрэхэ хониндо орохотнай гү?—гэжэ директор асууба.

— Нэгэ жэлшье һаань, хурьгалхагүй хони хараһуулди. Тиигээд хаража мэдэнэ аабзабди даа.

Тэрэ хэлэһэн үгынгөө газаа тээ одоол гэшхэдэггүй хүн. Үгэ бүхэндэнь батаар найдажа болохо. Түрүүн эрьенүүдые харууһалаад, удаань түрэхэ хонидые даажа абаа һэн.

Түрүүшын жэлһээ эхилжэ, урагшатай һайнаар хүдэлдэг байгаа. Амжалта жэл бүри арьбадхалга оролдолсын хүсэнһөө дулдыдадаг шуу. Энээниие үнинэй ойлгохо болоһон Жамбалтанай бүлэ хамаг һаналаа табижа хүдэлдэг һэн. Гэртээ ерэжэ халуун сай оошон уужархиһоор мориёо мулталжа, Заганай зүүн урда бэлшэн ябаһан хонид тээшээ табилуулба. Рыгзымаань баһа сайлаха ёһотой бшуу. Үдэшэ үглөөнь хонидоо хаана бэлшээхэеэ һайн мэдэхэ. Бэлшээриин газарай багада тэрэнэй зосоо нэгэ бага һанаата болонги мэдэрэл түрэдэг. Хэды доботой, тойроод байһан хамаг газар хахалагдашанхай. Шулуу элһэтэй газарһаа бороогүйшэг жэлдэ мүртэй ургасашье гаража бирадаггүй. Юрэдөө, хонишье адуулха болоходо хашартай, алхамшье зайлаа һааш, таряанай газар дээрэ орохоёо забдаха.

Наран ульһатайгаар шарана. Жамбал Цыбиктаров морин дээрэ хэсылдин һуунхай, гүйлдэхээ һанаһан хонидые тоггооно.

Нүхэр Цыбиктаров Бэшүүрэй аймагта Бэшүүрэй совхоздо хүдэлдэг юм. Саашадаа үшөө үндэр амжалта туйлаха, байһандань оройдоошье һэжэг түрэнэгүйбди.

Ц. ХАМАЕВ.

КОМСОМОЛШУУДАЙ КОНФЕРЕНЦИ

Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй комсомолшуудай 17-дохи конференци болобо. ВЛКСМ-эй заводской комитедэй секретарь Владимир Бодров тоосоото элидхэл хээ. Комсомолой прожекторэй хүдэлмэри тухай штабай начальник Петр Кравцов хөөрөө.

Комитедэй гэшүүн Т. Рыжкова, соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэ Т. Плюснина, парткомой секретарь В. А. Уланов, заводой начальнигай орлогшо Ф. А. Абагаев, комсомол-залуушуулай бригадын бригадир В. Шейко болон бусад конференци дээрэ үгэ хэлээ.

Эмхидхэлэй түрүүшын заседани дээрэ ВЛКСМ-эй заводской комитедэй секретаряар В. Бодров һунгагдаба.

ЕРЭХЭ ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБӨӨР

«Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто «Электромашина» завод хүдэлмэришэдэйнгөө тоогоор дундуур зэргын завод гэжэ тоологдодог. Заводой хашаа соо ороодхиходо, томо томо цехүүд тэбхылдэн жэрылдэнэ. Тэдэнэй дундуур МАЗ-ууд гүйлгэлдэнэ. Энэ хадаа шалгалта гаража байна ха. Мүн баһа кран бүтээдэг цехэй үүдэн сэлигдэжэ, тэндэһээ мантан томо шэнэхэн крантай автомашина гаража ерэнэ...

Цехүүд соо орохотой хамта станогуудай хүүен-дүүен таршаганаха абяан ойро зуурашье замханагүй. Хэдэн зуугаад хүдэлмэришэд нэгэ доро элдэб янзын зүйлнүүдые бүтээн гаргана... Иигээд лэ, заводой ажалай юрын үдэр эхилнэ ха юм даа.

1961 онһоо хойшо заһабарилгын ажахыһаа машина бүтээлгын завод болоторoo хүгжэһэн «Электромашина» завод урган бодоо. Мүнөө эдэнэр холо ойрууp суурхуулдаг эрхим шанартай гүрэнэй тэмдэгтэ хүртэһэн двигательнүүдые бүтээн гаргана. Заводой хүдэлмэришэдэй бүтээн гаргаһан продукци манай ороной зүг бүхэн тээшэ эльгээгдэнэ. Энээнһээ гадна социалис оронуудта хэды олон түхеэрэлгэ эльгээгдэнэ гээшэб.

Энэ заводой продукци харин олохон гүрэнүүдтэ мэдээжэ. Бүхы социалис оронуудһаа гадна, Франци, ФРГ, Швейцари, Турци, Иран, Финлянди, Афганистан, Англи гэхэ мэтэ гүрэнүүдтэ эльгээгдэдэг юм.

Заводой хүдэлмэришэд ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар эрхим шанартай продукци Эхэ орондоо бүтээн гаргана. Гадна ажалда түрүү технологи, урлан нарижуулагшадай олон дурадхалнууд нэбтэрүүлэгдэнэ. Жэшээнь, Анатолий Щепинэй дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэхэдээ, 30 тонно булад шудхалаа, мүнгөөр тоолоходо, 5.880 түхэриг мүнгэ арьбалха арга олгоо.

— 1971 ондо манай заводой хүдэлмэришэд түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэбди. Тиихэдээ урдахи жэлэйхиһээ 20 кранаар, 270 электродвигателеэр олые бүтээн гаргахабди гэлсээ һэн. Тиихэдээ түсэбнай 7,6 процентээр үлүүлэн дүүргэгдэхэ. Энэ хадаа манай хүдэлмэришэдэй оролдолго хэшээлһээ дулдыдана, — гэжэ заводой директор нүхэр П. Н. Бурлов хөөрэнэ.

Орденто заводто ажалай түрүүшүүл олон. Жэшээнь, Овчинников, Кузнецов, Сельверов гэгшэдые нэрлэжэ болоно. Эдэ нүхэднай ходоодо түрүү зэргэдэ, габшагай ажалай үлгэр жэшээ харуулжа ябадаг зон.

Бидэниие үдэшэжэ ябаһан ажалай болон салингай таһагай начальник А. Мукроев электромеханическа цех асарба. Энэ цехэй изоляционно участогта оробобди. Эндэ ехэнхинь эхэнэрнүүд хүдэлдэг. Энэ участок коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Участогай мастер А. А. Бусовикова бидэниие участогайнгаа ажалай түрүүшүүлтэй танилсуулба.

Эндэхи оролдосотой, түрүү зэргэдэ ябадаг нүхэдые тоолоожо болоно. Жэшээлбэл, изолировщигууд Н. П. Крижановская, М. М. Кобезская, Г. А. Костырина гэгшэд ажалдаа ходо шалгардаг. Эдэнэрнай юһэдэхи табан жэлэй түрүүшүүл болонхой.

— Бидэнэр 1971 оной түсэбые үлүүлэн дүүргээд, 1972 оной түсэбөөр ажаллажа байнабди, — гээд изолировщица Н. П. Крижановская хөөрэнэ, — Хэрбээ бидэнэр урда һарануудта 300 комплект орёожо гаргадаг һаа, 1972 ондо 330 комплект бэлэн болгохобди, — гээд тэрэ мэдүүлнэ. Эдэнэй иигэжэ урма зоригтойгоор хэлэһэн үгэдэ этигэнгүй байхын аргагүй.

Кран бүтээдэг цех. Энэ цех соо мантан томо крануудтай автомашинанууд жэрылдэнэ. Эдэнэй хажуугаар элдэб янзын станогуудшье, мүн баһа гагнажашье байхань харагдажа, тэндэһээ сасарһан зайн галай ошонууд хүнэй нюдэ һаргааха юм.

Нэгэ станогой дэргэдэ хүрэжэ ерэбэбди. — Энэ станок дээрэ ажалай түрүүшүүлэй нэгэн — нүхэр Сельверов хүдэлнэ, — гээд бидэниие нүхэр Мукроев танилсуулба. — Энэ хүмнай хэдэн орден, медальнуудаар шагнагданхай, түрүү хүдэлмэришэн юм.

Энэ нүхэрнай ажалай амта һайса мэдэхэ, аяар 19 жэл соо таһалгаряагүй энэ заводтоо хүдэлжэ байһан хүн байба. Тэрэ хододоо түрүү зэргэдэ ябахаһаа гадна, нүхэдтөө ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг. Тэрэнэй ажалые гүрэн түрэмнай үндэрөөр сэгнэжэ, дээдэ хайрада хүртөөһэн намтартай. Сэхыень хэлэхэдэ, тэрэ хадаа 7-дохи табан жэлые «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар, 8-хи табан жэлые «Хүндэлэлэй «Тэмдэг» орденоор түгэсхэжэ, 9-хи табан жэлые дорюун алхамаар ажаллажа угтаа.

— Юһэдэхи табан жэ... сэбые дүрбэн жэл зургаа... туршада дүүргэхэ һанаат... нэ уялга абаа һэм. Мүнө... рэнтэжэ ябаһан жэлэйнгэ... бари тооложо үзэхэдэмни, хэлээшэ уялгаяа дүүргэж... хаар лэ хаб, — гээд нүхэ... веров хөөрэнэ.

Станок, машинануудай... дэ ажаллажа байһан хү... шэдэй дунда Сельверов... ляар ажал хүдэлмэреэ мэдэ... һон хүнүүд олон гэжэ ... маар. Саашадаашье тус ... коллектив ээлжэ ябаһа... һуурияа алдангүй, респ... Эхэ орон доторoo суур... ябаха бээ гэжэ һанагда...

М. САНЖИ...

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: ... түрүүшүүл — изолир... Н. П. Крижановская, ... Д. Б. Сельверов гэг... ажалдаа.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ ...

УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАБА

«Забайкаллес» комбинадай ямар леспромхозой хүдэлмэришэд ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ шадана хаб гээд асуугаа һаатнай, Хандагатайн леспромхозые абаһаар лэ нэрлэхэ байха. Эдэнэр оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлнэ. Энэ леспромхозой коллектив Агуу Октябриин хубисхалай хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абаһан юм. Тиин октябрь һарынгаа даабари үлүүлэн дүүргээ бэлэй. Бэлэдхэгдэһэн модо түмэр замаар шэрэдэг болоһон юм. Түмэр замай хүдэлмэришэд октябрьда 54 мянган кубометр модо шэрэхэ даабаряа 56 мянганда хүргөө.

СССР-эй ой модоной промышленностиин министерство, профсоюзай ЦК түмэр замшадай туйлаһан амжа... үндэрөөр сэгнэжэ, дамжуулгын Улаан туг нэгэд... мүнгэн шантайгаар барюулба.

Худанай леспромхозой мастер А. М. Борисов... даадаг участогайхид социалис мүрысөөндэ эрхимлэ... СССР-эй ой модоной промышленностиин министерст... дамжуулгын Улаан тугта хүртэжэ, нэгэдэхи мүнгэн ш... абаба. Тус леспромхозой нүгөө пунктын модош... хоёрдохи мүнгэн шанда хүртөө. Үндэр шагналда хүр... һэн эдэ пунктынхид шэнэ табан жэлэйнгээ түрүүшын ж... лэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхээр шиидэнхэй...

Н. ТЮРНЕ...

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

МАСТЕР

Мастер Иван Михайлович Бочкарёв халаанай эхилхэһээ хоёр час урид мяха шуладаг участогтаа ерэжэ, хамаг түхеэрэлгэнүүдээ шалгаба. Улаан-Үдын Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай цехүүд соо хүдэлмэришэдэй ерэхэ үдыхэн хэбэртэй. Иван Михайлович хамаг юумэеэ шалгажа үзөөд, колбасна заводой конторо тээшэ гэшхэлбэ. Заводой директор Г. Я. Макальский ажалдаа баһал үни ерэнхэй, халаан соо хэхэ ажалайнгаа түсэб зохёожо һууба. Мастертай тэрэ халта мэндэшэлэлсээд:

— Мүнөөдэр тугшаруухан үдэр болохонь даа. Табин тонно колбаса хэхэ байнабди. Мяханай шанарыень шалгажа үзөө һэн. Һайн мяхан гэжэ хэлэхын аргагүй байна, — гээд юушьеб яаралтайгаар бэшэнэ.

Иван Михайлович абаһаар үгэ хэлэбэгүй. Үнэхөөрөө бэрхэтэйшэг үдэр болохо хэбэртэй. Участогайнь хэдэн хүн үбшэлэнхэй. Мяха шулагшад дуталдана. Арга боломжоёо бэдэрхэл болотдоно бшуу. Ямар хүдэлмэришэниие али ажалдаа табихаяа бодомжолон, Иван Михайлович дуугай һууна.

Халаан соо хэхэ даабаряа абаһан мастер Иван Михайлович Бочкарёв цех тээшээ яарашаба. Хүдэлмэришэдынь булта ерэнхэй, ажалаа эхилхээр бэлдэжэ байнад. Тэдэнэр мастертайгаа мэндэшэлэлсэн, хэды шэнээн продукци гаргаха даабари үгтөөб гэжэ һонирхобо.

— Бүлтандамнай ажал олдохо байха,—гэжэ тэрэ нүхэдтөө хэлэхэ мүртөө, хүн бүхэниие нэрээрнь дуудажа, хэхэ ажалыень даалгажа үгэбэ. Табан минута соо үнгэргэгдэдэг суглаан дүүрэө. Хүдэлмэришэн бүхэн ямар ажал хэхэеэ ойлгоо.

Иван Михайлович Бочкарёв халаанай эхилхэһээ урдахана иимэ суглаануудые үнгэргэдэг болоһоор үнинэй юм. Тэрэнэй участогай хүдэлмэришэд энэ богонихон суглаан дээрэ дутуу дундаяа сэхэ руунь хэлсэжэ усадхана. Тиимэһээл ажалай үедэ һаадгүйгөөр хүдэлжэ, һайн шанартай продукци ехээр гаргана.

Үдэрэй забһарлалтын үедэ хүдэлмэришэдтэйгөө ажал тухайгаа хөөрэлдэдэг, газетэ, журнал дээрэһээ һонин статьянуудые уншажа үгэдэг, һанамжа дурадхалнуудыень шагнадаг байна.

Социалис мүрысөө яагаад эмхидхээ һаа, үрэ ехэтэй байхаб? Энээн тухай хүдэлмэришэдтэйгөө хөөрэлдэхэ хэрэгтэй. Арба, хорин жэл участогтань ажаллажа байһан хүдэлмэришэд олон ха юм. Тэдэнэр зүйтэй юумэ хэлэһэн лэ байдаг бшуу. Жэшээлхэдэ, мяха шулагшад Мария Сафонова, Галина Денисенко гэгшэд ажалаа эмхидхэхэ хэрэгтэ тон ехэ туһа хүргэдэг.

Мүрысөөнэй дүн недели бүри согсолон гаргаад, олоной анхаралда табижа байха хэрэгтэй гэжэ Мария Сафонова дурадхаа һэмнай. Социалис мүрысөөндэ илахын тула хүдэлмэришэн бүхэн оролдодог болонхой. Дүршэлтэй хүдэлмэришэд залуушуулда туһалдаг, зүбшэл заабари үгэдэг. Халаанай даабари дүүргэдэггүй хүн участогтань үгы болонхой.

Залуу хүдэлмэришэдые зүбөөр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Иван Михайлович Бочкарёв ехэ анхарал табина. Мяха-консервын комбинадай кадрнуудай таһагта хүдэлжэ байһан залуу басаган участогтань ажаллахаяа ерэбэ. Мяха шулаха тиимэшье бэлэн бэшэ ааб даа. Залуу басаган түрүүшын үдэрнүүдтэ ехэл тухаашаржа:

— Энэ ажалда хүдэлжэ бираxагүй байнаб. Бэшэ ажал үгэгты, — гэжэ мастертаа хандаба. Иван Михайлович тон уриханаар:

— Дан ехээр яараһанай хэрэггүй. Байтараа дадахаш. Хара даа, мяха яһанһаань яагаад һалгааха хэрэгтэйб,—гээд хутага абажа, тон бэрхээр мяха шулажа эхилбэ. Залуу басаган Иван Михайловичые һажаагаад хүдэлхэдөө тад ондоо болоо. Хэдэн үдэрэй үнгэрөөд байхада, тэрэ яһала бэрхээр мяха шуладаг болоод байгаа. Тиихэдэнь Иван Михайлович ехэл баяртайгаар:

— Хүн өөрынгөө хүсэндэ найдахал ёһотой. Өөрөө оролдоотүй һааш, дүршэл шадабари гэнтэ ерэхэгүй,—гэжэ хэлээ һэн.

Хорин жэлэй саана Иван Михайлович Бочкарёв Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадай мяха шуладаг участогта хүдэлхэеэ ерээ һэн бшуу. Түрүүшын үдэрнүүдтэ баһал иигэжэ ядарһан, мяха шулагшын мэргэжэл орхихошье гээд бодомжолһон байха. Он жэлэй ошохо ... хүдэлмэридөө дүршэжэ, түрү... мэришэдэй тоодо ороһон бай... та хүдэлдэг нүхэдынь ... мастераар дэбжүүлээ һэн. Н... гоо этигэл найдалые харюу... на.

Участогтань 40 хүн ... Ажал хэрэгээ һайн мэдэхэ ... тула, хүн бүхэндэ шадаха ... ри даалгажа үгэдэг за... Участогайнь хүдэлмэришэн... халаанайнгаа даабари ходо ... дүүргэнэ. Залуу хүдэл... Л. Потелицына, А. Тол... В. Дегтяров гэгшэд мүн... шуулэй тоодо оролсоно. ... хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Иван М... вич тон ехэ оролдолго гарга... шэ.

Мүнөө мяха шуладаг ү... хорин хүдэлмэришэд 1972 ... сэбөөр ажаллажа байнхай. ... жалта түйлаха хэрэгтэ ... мастер Иван Михайлович Б... ной аша габьяа ехэ. Учас... коллектив шэнэ табан ж... түрүүшын жэлэй даабари ... һоонь урид дүүргэхын түл... лүүлэгдэһэн социалис уял... бэлэй. Тэрэнээ бодото дээр... лүүлжэ байна.

Г. ХАРЧ...

АМГАЛАН БАЙДАЛАЙ, СОЦИАЛИЗМЫН АША ТУҺАДА

(Түгэсхэл. Эхининь 1-дэхи нюурта).

уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулха, эб байдал бэхижүүлхэ зорилгоор Европодохи зэб хүсэнүүдые ба буу зэбсэг хороохо тухай дуал Советскэ Союз оруулаа. Энэ дурадхал үрзэбсэгжэлгые болюулхын, буу зэбсэг бүгэдэрэ сүм хуряахын түлөө манай ороной сэхэ ябуулжа байгаа тэмсэлэй нэгэ хубинь болоно. зэбсэг бүхы хэмжээн соонь хуряалгын асуудабүхэдэлхэйн конференци үнгэргэхэ тухай Со Союзай дурадхал уласхоорондын үргэн дэмэр угтагдаа.

нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Фран Югослави, Венгри, Болгари ба Германиин Деатическа Республикада ошолго, Крымдэ ФРГканцлертай тэрэнэй уулзаһан ушар, нүхэр Н. В. орныи — Вьетнамай Демократическа Республика, Египедэй Араб Республикада, нүхэр А. Н. нинай — Алжир, Канада ба Кубын Республикаалбанай хэрэгээр ошолго, Политбюрогой гэшүү Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадуудай, ЦКсекретарьнарай, СССР-эй Верховно Соведэй деутадуудай, совет правительственна делегацинуулбанай хэрэгээр аяншалганууд, гадаадын ороой гүрэнэй ба парламентска ажал ябуулагшадпартинуудай, нниитын эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгболон бусад түлөөлэгшэдтэй уулзалганууд ба ншье янзын харилсаа холбоон XXIV съездын н-политическэ программа бэелүүлхэ хэрэгтэ а удха шанартай байгаа гэжэ Пленум тэмдэг-

адай Арадай Республикатай харилсаанай та- XXIV съездын тодорхойлһон хараа бодолые бюро сэхэ шууд баримталан бэелүүлдэг гэ Пленум тэмдэглээ, мүн энээнтэй холбоотой то асуудалнуудые шиидхэхэдээ Политбюрогой талдаг хараа бодолые бүрин зүбшөөжэ байэлирхэйлээ. СССР гүрэнүүд хоорондын харилһайжаруулха хэрэг хараа бодолоо КНР тушаа алиа. Гэхэ зуура Советскэ Союзда эсэргүү уудай политикые, ленинизмдэ харша, налис политикыень элишэлэн шүүмжэлхэбди, кэ Союзай национальна аша туһада, социаани холбооото оронуудай ба дэлхэйн коммунис оенэй нэгэдэл ба эмхидхэл нягтаралгада эсэр Пекинэй хорото һанаашалгануудта шанга хагэхэбди.

асхоорондын политикын талаар саашадаа бэедэхэ тодорхой зорилгонууд тушаа Политбюро хэл дотор найруулагдаһан дурадхалые Пле бүрин дэмжээ.

дүү коммунис партинууд, демократическа итын үргэн олон түлөөлэгшэд КПСС-эй ба кэ правительствын уласхоорондын ажал гые һайшаана, дэмжэнэ, эб найрамдалай ба тэ дэбжэлтын түлөө, арадуудай хоорондын саа холбооной түлөө, тэрэшэлэн империалис эй ябуулгын гуламтануудые усадхахын түэлдэ энэ ябуулгын ехэ удха шанартай байолон дурдана гэжэ Пленум ханангяар тэм. Энэ тэмсэлдэ мүнөө үеын бүхы революцисүлөөрэлгын хүсэнүүдэй нэгэдэл бэхижэнэ. ондо Москвада болоһон коммунмис ба хүдэлмэй партинуудай уласхоорондын зүблөөн энэ эй гүн ехэ үүргэтэйе тодорхойлоо бэлэй. Энэ эй суртал ба тобшололнуудай аха дүүгэй уудай эмхидэл нягтаруулгада, арадуудай реонно сүлөөрэлгын тэмсэлэй хүгжэлтэдэ ту байһыень дүй дүршэл гэршэлээ.

СС-эй уласхоорондын политикатай холбоотой баринуудые дүүргэлтэ болгохын тула партийануудай, гүрэнэй эмхи зургаануудай пилээд удэлмэри ябуулһыень Пленум тэмдэглээ, тэ бүхы ажал ябуулгые саг үргэлжэ нарижуулан руулха шухала гэжэ заагаа. XXIV съездын н-политическэ программа бэелүүлхын түлөө саашанхи тэмсэлһээ уламжалан, уласхоо оршон соо ябуулагдадаг үзэл сурталай тэм үүргэ улам ехэ болоно гэжэ парти тэмдэглэталан ёһоор зэргэ оршон байлга империализмэргүү саг үргэлжын эрид шанга политическэ сурталай тэмсэлые һуларуулха бэшэ, харин шангадхаха гэжэ ойлгохо ёһотойбди.

Ажал ябуулгын хэм хэмжээе, аша үрые бүри ехэ болгохо, империалис номнолдо эсэргүү, марксизмленинизмын дайсадта эсэргүү тэмсэлдэ манай ороной аша туһые, социализмын, бүхы коммунис хүдэлөөнэй аша туһые эдэбхитэйгээр аршалан хамгаалха хэрэгэй шухала байһанда гадаадын политическэ суртал бодолой, пропагандис зургаануудай анхаралые Пленум хандуулаа. Буржуазна үзэл сурталда эсэргүү, оппортунизмда эсэргүү тэмсэлые саашадаа бүри эрид шангаар ябуулха, совет хүнүүдые марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэ шухала.

Партиин эдэбхитэй амгалан ёһоной гадаадын политика эб найрамдалай ба социализмын дайсад тушаа гаргагдадаг саг үргэлжын һэримжэтэй зэргэ ябуулагдана; тиихэдээ бидэ СССР-эй экономическа ба бэеэ хамгаалхы хүсэ шадалые бэхижүүлхэ талаар оролдолгоёо бишнихашье һуларуулнагүйбди.

Партиин уласхоорондын бүхы ажал ябуулгань Советскэ Союзай экономическа, политическэ ба өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалай хэлбэришэгүй хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ түшэглэнэ. Юһэдэхи табан жэлэй түсэбые бүхы талаарнь амжалтатайгаар дүүргэхэ гээшэ СССР-эй уласхоорондын байдалые, нэрэ хүндые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ, уласхоорондын асуудалнуудаар манай ороной үмэнэ табигдаһан зорилгонуудые шиидхэхэ, капитализмтай һориһон экономическа мүрысөөндэ шэнэ амжалтануудые туйлаха хэрэгтэ тон шухала удха шанартай байна. Коммунис байгуулалтынгаа бүхы участогуудай дээрэхи зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэн дабшалтаһаамнай — уласхоорондын үндэһэн зорилгонуудые шиидхэлгэ, совет хүн зондо найдамтай бэхи эб найрамдалые хангалга, арадуудай аюулгүй байдал мүнөө үеын дэлхэйн хүгжэлтын бүхы хэрэгүүдтэ манай һайшаалта нүлөө үзүүлгын хэмжээн сэхэ дулдыдаха байна бшуу.

Партиин XXIV съезд дээрэ хэһэн КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соогоо нүхэр Л. И. Брежнев нигэжэ хэлээ һэн: «Манай арга боломжонууд бараггдашагүй. Ороной экономическа хүсэн хэзээнэйхиһээшье ехэ байна. Совет эрдэм ухаан болон соёл шэнэ ехэ амжалтануудые туйлаа. Манай арадай морально-политическэ нэгэдэл эбдэршэгүй. Бидэнэр манай социалис ханинартай, союзнигуудтай хамтадаа нэгэн жагсаалаар ябанабди. Бүхы дэлхэйн революционно хүсэнүүдтэй дайшалхы холбоо барисаан бэхижэнэ.

Бидэнэр эрмэлзэһэн юумэеэ бултыень туйлахабди, урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар шиидхэхэбди гэжэ мэдэнэбди. Энээнэй найдамтай нүхэсэлынь хадаа совет арадай зохёон байгуулхы ухаан бодол, тэрэнэй үнэн сэхэ ябадал, Ленинэй шугамаар хэлбэришэгүйгөөр дабшадаг коммунис партияа тойроһон тэрээнэй нягта жагсаал мүн болоно».

Арадай аша туһада, эб найрамдалай, хани барисаанай ба бүхы арадуудай аюулгүйн хэрэгэй аша туһада зорюулагдаһан энэ хараа шугамаа бэелүүлхын зорилготойгоор гүн ухаата, оюун бодолто, зохёохы, эсэшэ сусашагүй ажал ябуулгынь түлөө ленинскэ Центральна Комитедтэ үнэн зүрхэнэйнгөө баяр баясхалан эдэ үдэрнүүдтэ олон миллион совет хүнүүд элирхэйлэн мэдүүлнэ.

СССР-эй ленинскэ гадаадын политика бүхы оронуудай олон миллион арад түмэнэй ухаан бодолдо айхабтар ехэ нүлөө үзүүлнэ. Манай парти ба гүрэнэй гадаадын политикые гүнзэгыгөөр хүндэлэн дэмжэжэ байһанаа бүхы түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэн элирхэйлнэ.

Бүхы 245 миллион совет арад зоной һанал бодолые ба хүсэл эрмэлзэлгые үндэһэн болгоһон КПСС-эй, тэрэнэй Центральна Комитедэй гадаадын политика бүгэдэ арадай зүгһөө бүрин дэмжэгдэдэгээрээл хүсэтэй бшуу. Арадай этигэл найдабарида хүртэһэн ушараа ленинскэ парти онсо хайхардаг. Саашадаашье манай парти энэ этигэл найдабаридань хүртэхын түлөө оролдохо. Тиин совет арадай үндэһэн ашаг туһые, эб найрамдалай ба социализмын хэрэгые найдамтайгаар, сэхэ шууд хамгаалха юм.

«Правдын» түрүү бэшэг.

Фоторепортаж

Түрүүшүүлэй зэргэдэ

Манай республикын аймаг бүхэндэ хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха комбинат хүдэлдэг. Тэдэнэй дунда Баргажанай улад зоной ажаһуудал хангаха комбинат түрүүшүүлэй зэргэдэ. Тус комбинадта Баргажанай - Адагай, Ехэ - Үүрэгэй, «Юбилейный» совхозой, Уланай, Гусихын табан филиалтай юм.

Комбинат оёдолой, мебель бүтээлгын, трикотаж нэхэдэг цехүүдһээ гадна, гутал хадхан заһадаг, часы, электроприбор заһадаг мастерскойнуудтай ба фотоателье парикмахерскатай.

Эндэ 150 хүн ажаллана. Комбинадай коллектив 10 һарынгаа түсэб 105 процентээр дүүргээ. 6-дахи разрядай хубсаһа эсхэгшэ Илья Кригоринцын, 5-дахи разрядай мастернууд Евдокия Этингова, Тамара Попова, Наталья Вараксина болоно.

— Манай комбинадта хубсаһа оюулха талаар захил олоор хэгдэдэг юм. Хүн зоной эрилтэ болзор соонь һайн шанартайгаар дүүргэхые мастернууд оролдоно, — гээд комбинадай директор Пётр Иванович Трескин хөөрэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: комбинадай эгээл томо ехэ оёдолой цех соо; эрэ хүнэй костюм оёдог мастер Евдокия Этингова. Тэрэ 1962 ондо Улаан-Үдын техническэ училищи дүүргээд, эндэ ажаллана; социалис ажалай мүрысөөнэй отличник, 30 гаран жэлдэ хубсаһа эсхэгшээр ажаллажа байһан, пенсионер Илья Васильевич Кригоринцын.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

КОНЦЕРТ, НААДА ХАРАЯЛ

Тээгдэ тосхон, Хүрбын совхозой түб, леспромхоз, дунда һургуули, больница болон бусад эмхи зургаануудай һууриһан, хүн зоноор олон газар болоно. Эндэ клуб, библиотекэ гэхэ зэргэ соёлой гуламтанууд ажалладаг. Ажалшад сүлөөтэй сагтаа кино хараха, библиотекэ соо ном, журнал, газетэ уншаха аргатай. Теэд энэмнай мүнөө үе сагай хүн зоной, илангаяа залуушуулай, соёл культурын эрилтые гүйсэд хангаха гэхын аргагүй. Зүжэг наада, концерт хараха, хатар танца хэхэ дуратайшуул энэ тосхондо, мүн һаалишад, малшадай һууриһан газартаашье олон байха зэргэтэй ха юм. Тиимэ соёлой, уран һайханай хүдэлмэри ябуулха, эмхидхэхэ арга боломжо эндэ яһала бии аад, эдэ бүгэдые хэншье эмхидхэнэгүй.

Ц. ГОМБОДОРЖИЕВА.
Хориин аймаг.

СОЁЛОЙ ХҮДЭЛМЭРИ УЛАМ ҺАЙЖАРУУЛАГДАХА

анай республикын 50 жэлэй дэр ошохо бүри дүтэлжэ Ажалшадай партиин съездын шиидхэбэринүүзорижон, үндэр амжалта хын хойноһоо шармайн дожо байна.

ээнтэй дашарамдуулан, ма аймагай соёл гэгээрэлэй зургаанууд эртэнһээ хараа табижа, ямар хүдэлмэри тухайгаа бодомжолжо байн Уридшалан хараалагдаһан түсэб тушаагаа эндэ бага тогтожо хөөрэхэ ушар на.

анай аймаг дотор уран гоёор шад, мүн уран гартаншье юм. Тэдэнэй зураһан, урлаһэн хэрэгсэлнүүдэй выаймагай түбтэ нээгдэхэ эй. Тэрээнһээ гадна, «Бумнин хабар» гэһэн уран анай фестиваль, хэдэн тематическа үдэшэ үнгэргэгдэхэ бо-

һаяшаг аймагаймнай хүдэлмэрилэгшэдэй семи үнгэргэгдөө. Тус семинар малшадые яажа һайнаар тухай дэлгэрэнгы хөөн гараһан, хараа түсэбүүд һан байна. Тиигэжэ агитнуудынай графигайнгаа хелын малшад, механизаудта ошожо, концерт ха, элидхэл хөөрэлдөө үнболоно. Колхоз, совхозуужэлэй түсэбэйнь дүүр ябасые харуулһан диаг, лозунгнууд зураг бэшэгдэхэ юм.

гуламтымнай зарим бууд партиин XXIV съездын тэ шиидхэбэринүүдые алта гүнзэгыгөөр ойлгуул түлөө горитойхон хүдэлмэри аа. Колхоз, совхозуудай байшангуудта энэ талаар хэл, хөөрэлдөөн үнгэргэгдэһэн, аман журналнууд гаргагдаһан, тематическа үдэшэнүүд болоһон байна.

Аймагаймнай олонхи библиотекэнүүд номуудай тематическа выставкэ эмхидхэһэн, плакадуудые үлгэһэн байха юм. Сэлэн-Дүүмын, мүн бусадшье библиотекэнүүдые дурсажа болоно.

Соёл гэгээрэлэй хүдэлмэридэ һүүлэй үедэ онсо анхарал хандуулагдадаг болонхой. Сельскэ, поселково Соведүүдэй ээлжээтэ сесси дээрэ гэгээрэлэй хүдэлмэри тухай асуудал хирэ хирэ болоод лэ харагдана.

Теэд хамаг юумэмнай хуу һайн гэжэрхихын аргагүй. Үшөөл олон дутагдал дайралдаһаар. Зарим клуб, библиотекэнүүд һанаанда хүрэжэ, соёл гэгээрэлэй бодото гуламта болоно шаданагүй. Олониитын хүдэлмэри хараалагдаһан түсэбэй ёһоор бэшэ, миил ёһын тэдыдэ, хаа яахан лэ ядууханаар үнгэргэгдэдэг байна.

Ниитэ политическэ номуудые хүн зоной дунда тараалга Загастайн, Дунда-Бүхэнэй, Ехэ Цагаанай библиотекэнүүд ахираар ябуулна.

Соёлой хоёр жэлэй добтолгодо манай аймагай хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсажа, ехэ амжалта туйлахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй шармайн хүдэлжэ байнхай.

Н. ДАМИРАНОВ,
Сэлэнгын аймагай соёлой таһагые даагша, аймагай Соведэй депутат.

КНДР. Энэ зураг Пхеньянай кондитерска фабрикада буулгагдаа. Предприятиин хүдэлмэрилэгшэд гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн хобто соо шэнэ конфетэ үйлэдбэрилэн гаргажа эхилбэ.

ЦТАК—ТАСС-ай фото.

Даша-Дэмбрэл ДУГАРОВ

ХААНАБШИ, МИНИИ ҺОЛОНГО

Туужаһаа хэһэг

...Тоо хубаарилай хэрээһэн зурлаануудтай теодолитын шагаабшаар хаража байһан Таня тээ саанахана хэмжүүрэй модо сэхэжүүлэн бодхоогшо Тогоошодо гараараа даллан дохёо тэмдэг үгэнэ. Хүбүүнэй үшөө нэгэ хэдэн алхам гэдэргээ сухараад, үнөөхи модоёо бодхоожо барихадань, басаган карта дээрээ тэмдэглэжэ абана. Тогоошо тэмдэглэгдэһэн газартань набтархан гадаһа хадхажархёод, саашаа ошоно. Ажалдаа урмашаһандаа гү, али юунһээшьеб даа, Таня хүбүүнэй хойноһоо баясан хараһаар, хатхаатай гадаһанай ойро ерэнэ.

Үглөөнһөө хойшо тэдэ хоёр топографическа буулгабари, хэмжэлгэнүүдые хэжэ ябана. Тогоошын шадал тэнхээгээ олоторынь хүнгэн ажалда ябуулжа, тэрэниие Таниин туһалагша болгоо ха юм. Тиигээд лэ тусхай заабаринуудые абаһан Тогоошо һүүлэй үдэрнүүдтэ амарха, һуухыешье мэдэнгүй, шэнэ хүдэлмэридөө шунажа ороод ябана гээшэ.

Үдын наранай шангаар шараха гээшэнь аргагүй. Һэрюухэнээр һэбшээлжэ байтараа гэнтэ намдашахадань, бүгшэм халуун улам гаарана. Таня үе-үе болоод лэ нюураа аршажа, сагаан аршуулаараа һэбихэ юм. Хэмжүүрээ бариһан Тогоошодо:

— Тогоошо, ерэ наашаа, зааха амарая! — гэжэ Таня ооголбо.

Таня бүдүүн шэнэһэнэй һүүдэртэ ошоод, планшет дээрээ тэмдэглэлнүүдые хэнэ. Тиин удангүй Тогоошошье ерэжэ, басаганшье карта, карандашаа саашань хэхэ зуураа:

— Эсээ гүш, Тогоошо? — гэжэ асууба.

— Үгы, — гээд, Тогоошо халуудаһандаа улайшаһан нюураа үргэжэ, илдамханаар энеэбхилһэн басаганай урдаһаа далдирангяар харана.

— Би эсэшооб, — гэжэ Таня миһэрнэ. — Ябаха гээшэшни, үрдижэл үзэ.

— Жиир лэ ябагдана бэшэ гү?

— Тогоошо, газар хэмжэлгын ажал шамда хашартай гү даа? — гэжэ һураба.

— Юундэ тиигэжэ һанабаш? — гэжэ Тогоошо һонирхобо.

— Ши ходо уйдажа ябанаш...

— Уйдаһыем яажа мэдээ юмши? — гэжэ хүбүүн халта энеэбхилбэ. — Бүхэли зундаашье шамтай сугтаа хүдэлхөөр бэлэнби.

— Зумнайшье бага үлэбэ... Гуниглаха ондоо шалтагаан байгаа бэзэ даа, — гэжэ Таня үлэ мэдэг сэдьхэлээ долгисуулан дуугарба.

— Ондоо ямар шалтагаан байхаб даа, юрэ иимэ хүхюугүй хүмби.

— Түрүүшээр иимэ бэшэ һэмнайш, — гэжэ Таня гомдоһоншуу хэлэбэ.

Тогоошо хажуудаа гунхажа байһан үндэр эшэтэй ягаахан сэсэг таһалжа абаха һанаатай гараа һарбайжа ябатараа, хайшаашьеб харан, хүдэлхэеэ болишобо. Бэеэ хуряашаһан түхэлөөрнь тухайлхада, нэгэл юумэ обёоржорхёо хаш. Тиихэдэнь Тогоошын арада дүтэлжэ:

— Юу харанабши? — гэжэ асууба. Хүбүүн дуугарбагүй, юугээшьеб даа шэртэһэн зандаа байха юм.

Тэрээхэн горхоной эрьеэрхи һөөгүүд дундуур ямаршьеб амитанай наашаа ерэжэ ябахые харажархихадаа, Таня айнгяар Тогоошын гарһаа баришаба. Ута бэетэй, хүрин шаргал үһэтэй амитан наашаа мүлхижэ ябатараа, ойронь хүнүүдэй байхые гэнтэ обёороод, өөдөө сорсойжо һуушалай. Затагар үргэн нарматай, һахалтай, хуба шэхэтэй, нэгэл булай зүһын амитан даа. Сухалтайгаар хёлойн хараха гээшэнь айхаар даа. Бүдүүн һүүлынь тээ хойно һунажа хэбтэнэ. Тэрэ һоёо шүдэнүүдээ ирзайлган, эрхирээдшье абана. Тиигэжэ байтараа гэдэргээ эрьен харайшаба. Дары гайхалтай амитан горхоной эрьеын бургааһан соогуур орожо, үгы болошоо һэн.

— Мяхаша гүрбэл бэшэ гү? — гэжэ зугээргүй айшоод байһан Таня хоолойгоо һалганад гүүлэн асууна.

Теэд Тогоошо яралгүйхэн хүл дээрээ бодожо, тээ холохоно сайран харагдааша голой урасхал тээшэ эмнисгээн заажа:

— Химнэһээ ерээ ёһотой, — гэжэ хэлээд, басаганай урдаһаа номгоор энеэбхилэн хараба. — Энэш халюун гээшэ. Химнын голдо үсөөн дайралдадаг ан...

Тугаар тэмдэглэһэн участогайнгаа захада ошожо ябахадаа, Тогоошо үнгэрһэн зун халюунай загаһашалхые хараһан тухайгаа хөөрэбэ.

...Үшөө нэгэ хэдэн үдэр үнгэрбэ. Ходол шогтой зугаатай басаган һүүлэй үдэрнүүдтэ юундэшьеб даа дуугай болонхой. Хэндэшьеб сухалдана, уйдана гэжэ һанахаар. Энээниень һүүлдэ ойлгоһон Тогоошо ямаршьеб мэдэгдээгүй үгэнүүдые, хүүхэнэй һанаа сэдьхэлые хангахаар һайхан үгэнүүдые хэлэхые ухаан бодолдоо шэбшэнэ, теэд тиимэ үгэнүүд һанаандань орожо үгэнэгүй. Басаганай гарые бариха, сэдьхэлэй дулаан үгэ хэлэхэ зориг түрөөдүй бэшэ, харин эдэ бүгэдэһөө бэеэ бариха ондоо шалтагаан бии ха юм...

Баруун хойноһоо бүрхэжэ, үдэшын наран үүлэнэй саагуур орошонхой. Топографууд энэ үдэрэйнгөө хүдэлмэри дүүргэбэ. Таня теодолидоо хайрсагтань хэжэ, бусад хэрэгсэлээ хабсарган, дархиин хүндыдэ нюугаад, хөөдэшэһэн кофтоёо аршана.

— Тогоошо, ябажа яба. Би хойноһоошни ошохоб, намайе бү хүлеэгээрэй, — гэнэ.

Тогоошо гайхабашье, гансаараа түрүүлэн ябахал баатай болобо. Юундэ тиигэһыень асуухаяашье шиидэбэгүй.

— Холо бү гээгдээрэй, — гээд Тогоошо ябалай.

Хэһэг һөөг бургааһатай, һагсагар үдхэн ногоотой намаглиг талаян дундуур хүбүүнэй холодон ошоһон хойно, Таня тэрээхэн унаһан модон дээрэ һуугаад, һугшаржа эхилээ һэн. Нэгэ хэды зоргондоо уйлаа. Мүнөөдэр хэдэ дахин гэнтэ уйлашаха дураниинь хүрэһэн аад, хажуудаа хүнэй байхада бэеэ бүхөөр барижа ябаа бшуу даа.

Тогоошо нилээдгүй холо ошотороо гэдэргээ харахаяа шиидхэбэгүй. Хүбшын захаархи зүргөөр һаглагар үдхэн мүшэртэй хуһанай дэргэдэ ерэжэ, түрүүшынхеэ эрьежэ харахадань, Таня тээ холо гээгдэшэнхэй, ааляар наашаа ерэжэ ябаба. Хүбүүн алхамаа улам удааруулан, яаралгөөр саашалба. Тэрэ юунэй болоһые хүсэд ойлгоногүй, сэдьхэлдээ таамаглаашье һаа, өөртөө этигэнэгүй. Буряад уг заншалаа дагажа хүмүүжэһэн хүбүүн һаянайл танил болоһон басаганай зангые ягаадшье ойлгон мэдэрхэ һэм даа. Тээсгэн «дуратайб шамда» гэжэ үгэ алдажа, наада харуулһанһаа хойшо басаганай һэжэггүй урин хандасые, гэнэн эрын тархи эрьюулмэ энеэбхилгые тэрэ сэдьхэлдээ дүтөөр абажа, дэмы хууртажа өөрыгөө дахин энеэдэтэй байдалда оруулхагүй, хатуу зоригтой ябаха гэжэ тангариглаад ябана бшуу.

Тогоошо үе-үе болоод лэ гэдэргээ харана. Үзүүр хушуу тойрожо ябахадань Таня үнөөхи хуһанда хүрөөгүй ябана. Баруун хойноһоо тэнгэри улам ехээр бүрхэжэ байна. Аадарай урда тээ отогтоо хүрэжэ үрдибэл һайн байгаа, теэд Таня юундэ яаранагүйб?!

Бараан хүхэ үүлэн огторгойе нэлэнхыгээр бүрхөөжэ, һалхиншье хүдэлшэбэ. Сахилгаалха түргэдэжэ, тэнгэриин дуун улам шангадана.

Удангүй Химнын эхеэр бүтүүрэн сайража, үдхэн аадар ерэбэ. Харин Таня харагданагүй.

Тогоошо томо томо дуһалнуудай унажа эхилхэдэ гэдэргээ гүйшэбэ. Дэгнүүл хонхосогуудһаа торожо, бүдэржэ ябаад харайна. Аадаршье хүүен адхаршаба. Һүртэйгөөр сахилгаалаад, тэнгэриин дуун зэдэлшэнэ.

Аадарай хүүеэн, залингай нэерээн улам үһэрюугээр гаарана. Тогоошо аадар һалхинай урдаһаа зурилдэн харайжал ябана. Хаанабши, таагдашагүй һайхан зантай басаган?! Аадарай дуһал нюдэ нээхын аргагүйгөөр хүбүүнэй урдаһаа ташуурдана. Үзүүр хушууе үнгэрөөд, Таниие хэдэн удаа дуудаба. Харюу дуулданагүй.

Тогоошо зүргэһөө хадууршоо ха. Хүл табихын аргагүй яама ялхитай, дэгнүүл дэшотой намаг соогуур туйлдаа хүрэнэ.

Гэнтэ хаанашьеб бүглүүшэгээр:

— То-гоо-шо! — гэжэ басаганай дуудаха халта дуулдаба.

— Таня!

Һалхин улам шангадажа, аадар бороон хүнэгөөр адхарһандал үдхэржэ, оршон тойрон бүтүү манараад, юушье харагданагүй.

Тогоошо одоошье бузар намагһаа гаража, хэһэг һөөгүүдэй дундуур гүйжэ ябаһанаа зогсоод, Таниие дахин дуудаба.

— Тогоошо!..

Намагай дэгнүүл дундуур бүдэрэн барин наашаа ерэжэ ябаһан басагые Тогоошо угтан ошожо, нойтон хүүртигэйнь хамсыһаа барин, һалхи бороонһоо халхалхые оролдон:

— Шиниин түлөө айгааб!.. Сүг ябахаа түбэгшөөгөө һаа, түрүүлээд ябахаяа яагаабши? — гэжэ хүбүүн амисхалаа абажа ядан хэлэнэ.

Харин Таня тэрэнэй үбсүүндэ нэгээд уйлашаба...

Нэгэ бага уушхархадаа басаган Тогоошын урдаһаа хаража:

— Дэмы нэбтэрбэш даа. Отог тээшээ гүйжэ ошохогүй... — тэрэнэй һаруулхан духа, хасар руунь бороогой дуһалнууд сэлсэлзэн урдана.

— Гансаарайшни орхёод саашаа ябажа шадаагүйб. Һаһаараа олошогүй... эгээд унэтэйгөө.. орхёод ябаһандал... — гэжэ Тогоошын хэлэжэ байхада тэнгэриин дуун хүнхинэжэ юушье дуулгуулбагүй. Хүбүүнэй үгые гансал Таня соносхобо ёһотой даа.

Аадар доро зогсожо байхань тэсэшэгүй болоно, тэдэ дүтэхэнэ бүдэхеэр харагдаһан модон тээшэ ошобод.

— Ши даарашоод байнаш, — гээд Тогоошо үлэ мэдэг шэшэржэ байһан басагые дүйгүйхэнөөр тэбэрибэ.

Уһа бороон сүршэнэ, һалхин хүсэтэйгөөр улеэнэ. Сахилгаалаад лэ, тэнгэри лужаганашана. Онгото тэнгэриин һаргама сахилгааншье, дүлиирмэ нэерээншье эдэ хоёр залуу хүнүүдтэ һаад хэнэгүй. Хүбүүн басаган хоёр үдхэн набша намаатай хуһан доро инаг сэдьхэлэй үгэнүүдые хэлсэнэ...

Басаган хүбүүн хоёр һаглагархан хуһан дороһоо гаража, зүүлжээ шэглэбэ. Гар гарһаа барилсанхай, юуншьеб тухай хөөрэлдэжэ ябанад.

Тэрэ хоёрой шэглэһэн зүгтэ һолонго таташанхай, ерээдүйн урдаһаа сэдьхэлээ нэгэдүүлэн зоригшодой ажабайдалай үүдэн шэнгеэр долоон үнгөөр дугаатгана.

— Бидэнэй урда һолонго дэмы татаагүй, — гэжэ Таня гэнтэ сэдьхэлээ хүдэлгэн хэлээд, хүбүүнэй гарһаа хүтэлэн урагшаа яраба. Тогоошо, мэдэнэгүйш, һолонгын саана гарабал бидэ бүхы наһаараа жаргалтай ябахабди. Гүйе!

Тэдэ аадарай һүүлээр бии болоһон шалбаагууд дээгүүр харайжа ябаад гүйнэд, эсэжэ эхилхэдээ гар гарһаа барилсаһан хэбээрээ дорюунаар гэшхэлнэд.

— Нилээн ойртоо гүбди?

— Хари...

— Тогоошо, харыш, баруун үзүүрынь Химнын тохойдо буугаад байна. Эгээ добо дээрэһээ һолонгын саана гарашахабди!

Хойто хадануудһаа үргэлжэлһэн хушуун үзүүрэй добо өөдэ ехэл яража гарабад. Теэд һолонгын баруун үзүүрынь голой тохойдо бэшэ, харин Химниин саана, ойн захада тулаад байба. Нүгөө үзүүрынь хаагуураншьеб, аяар тэрэ хойто нюруугай саагуур буунхай.

— Һолонго маанадһаа улам холодоно, — гэжэ Таня урмаа хухаран дуугарба.

Харин Тогоошо балай һанаагаа зобоһон янзагүйгөөр:

— Һолонгын саана хэншье гараагүй, ши бидэ хоёршье гарахагүйбди. Һолонго хэзээшье зүүн зүгтэ татадаг, саанаһаан тэрэ харагдадаггүй ха юм. Тиимэһээ нүгөө таладань гарахд яахамнайб. Хэзээдэшье ши бидэ хоёрой урда һолонго татажа байг лэ. Ажабайдалай заха эсэслэхэ һолонгын нүгөө тээ гаргадаха жэшээтэй бшуу, — гэжэ Тогоошо үлэ мэдэг сэдьхэлээ хүдэлгэнгөөр хэлэбэ.

— Тогоошо, угаа һайнаар хэлэбэш, — гээд Таня шарайгаа гэнтэ һаруултуулба. — Энэ һолонго ерээдүймнай үүдэн болог лэ!..

Наран орохо ойртоно. Хүбүүн басаган хоёр хэды хөөрэлдэн байһанаа, үзүүр Хушуунай добо дээрэһээ голлобод. Зүүн урагшаа түргэн жэрооогоор үнгэрһэн аадарай хүхэ үүлэнэй паагуур үнгэтэ һолонго таташхай зандаа, оршон дайда хэлэшэгүй һайханаар үзэгдэнэ.

Хүндэтэ нүхэд! Манай уншагшад! Наһаараа «Буряад үнэнии» уншаһаншье, али газетэтэймнай мэнэ һаяхан танилсаһаншье нүхэдтэ бидэ ханданабди.

Буряад орондо большевик хэблэлэй буряад хэлэн дээрэ байгуулагдаһаар, мүн «Буряад үнэн» газетын эмхидхэгдэһээр 50 жэлэй ой 1971 оной декабриин 21-дэ гүйсэхэнь гэжэ уншаһан, дуулаһан байгаа бэзэт. Тэрээн тухай КПСС-эй Буряадай обкомой бюрогой тусхай тогтоол гаранхай. Дээрэ хэлэгдэһэн ойн баярые тон үргэнөөр тэмдэглэхэ тухай тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Хүндэтэ нүхэд! Үнэхөөрөөшье, «Буряад үнэн» газетын 50 жэлэй ой хадаа имагтал хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй, журналистнарай һайндэр бэшэ. Тэрэ хадаа бүхы ниитэ зоной, уншагшадаймнайшье һайндэр ха юм. Юуб гэхэдэ, урдань хэзээдэшье өөрын газетэтэй байжа үзөөгүй, бүхы дэлхэйн һонин һорьмойе харгын тооһо бурьюулһан хазаар моритой аяншанай аманһаа дуулажа (хэды шэнээн хуушарһан, хэр зэргэ хазагайрһан һонин гээбта!), бэе бэедээ дам саашань дамжуулаад лэ байһан буряадууд революциин ашаар арадайнгаа түүхэдэ анха түрүүнээ түрэл хэлэн дээрэнь гарадаг газетэтэй болоо һэмнай!

Табин жэл! Хүнэй ами наһантай сасуулбал, багашье бэшэ юм бээзэ. Хорёод онуудта хониной хохир дээрэ түрэһэн нялханууд мүнөө таби гаража, нарбаяа сайжа, зариманиинь ашанараа үлгыдэжэ һууһан байха. Харин хэдэн сая түмэн жэлтэй хүн түрэлтэнэй түүхэтэй сасуулбал, энэмнай хахад амисхалай үе гэхээр юм бээзэ. Энэ талаһаань харахада, буряад хэлэн дээрэ большевик хэблэлэй бии болгогдоһоор табин жэлэй гүйсэһэн ушар гүнзэгы удхатай юумэн гээшэ. Имагтал манай түрэл партиин, Ленинэй партиин ашаар лэ түүхын тон богонихон хугасаа соо мянгаад жэлдэ бүтээгдэхэгүй юумэн бүтээгдээ, хэгдэхэгүй юумэн хэгдээ гэжэ хүн бүхэндэ мэдээжэ.

Буряадууд Совет засагай үедэ үндэһэн соёлоо улам бүри һалбаруулан хүгжөөгөө. Буряад уран зохёолшодой номууд мүнөө ород, немец, чех, словак, монгол болон бусад хэлэн дээрэ хэблэгдэнэ. Буряад дуушадай аялга Баруун Европын оронуудта, тэрэ тоодо Германида, Англида, Швецидэ, Болгарида, Африкын, Азиин оронуудта зэдэлдэг болоо.

Үндэһэн литература, искусствынгаа хүгжэхэ хэрэгтэ «Буряад үнэнэй» үүргэ сэгнэшэгүй ехэ юм. «Буряад үнэнэй» хуудаһанда түрүүшынгээ зохёолые толилуулангүйгөөр ехэ литературын богоһо алхаһан уран зохёолшод байхагүй. Жэшээнь, буряад литературын классигууд болоһон мэдээжэ уран зохёолшод Х. Намсараев, Ц. Дон, Ж. Балданжабон, мүнөө мэндэ ябаһан наһажаал зохёолшодшье түрүүшынгээ шүлэгүүдые, рассказуудые «Буряад үнэндэ» толилуулһан, өөһэдөөшье газетын редакцида хүдэлһэн.

Түрэл газетынгээ түүхэтэ ойе тэмдэглэхээ бэлдэжэ байха зуураа, мүнөө үеын уншагшад табяад жэлэй саада тээхидэ орходоо һураггүй ондоо, эрдэмтэй, эрилтэ ехэтэй болонхой гэжэ бидэ һайн мэдэнэбди. Тиимэһээ уншагшадайнгаа улам бүри дээшэлжэ байһан эрилтые хангахын тула газетынгээ удхые һонин болгохо, хэлыень мүлихэ, һайжаруулха зорилго бидэнэй урда табигдана.

1972 ондо, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэриин ёһоор, газетымнай хуудаһанда арадай ажахые, экономико хүгжөөлгын асуудалнууд табигдаха. Арадай гэгээрэл, соёл болбосорол тухай һонинуудые уншахат. «Эрдэм техникын эди шэди», «Толи», «Хонхо», «Биирэ», «Аялга», «Асуугты — харюусанабди» гэжэ заншалта болоһон гаршагууд үргэлжэлүүлэгдэхэ. «Будамшуу» болон уран хурса фельетонууд олоной анхаралда дурадхагдаха.

«Уран зохёолой хуудаһан», «СССР-эй 50 жэлэй ойдо», «Буряадай АССР-эй табин жэлэй ойдо», «Түрэл нютагаа түүрээн магтанабди» гэһэн гар-

ОЛОНОЙ УХААН УРАГШАТАЙ

УНШАГШАДТАА ХАНДАҺАН ҮГЭ

шагууд доро һонин материалнууд, очеркнууд толилогдохо. «Уран зураашын дэбтэрһээ» гэһэн гаршаг доро ажалай түрүүшүүлэй дүрэ зурагууд барлагдадаг байха.

Гэхэ зуура, хүндэтэ манай уншагшад, редакциин хүдэлмэрилэгшэд хэдышье ехээр хүсэеэ зангидабал, танай туһаламжагүйгөөр газетээ һонин болгожо, һайжаруулжа шадахагүй гэжэ сэхыень хэлэхэ ушартай болонобди.

Нэгэдэхеэр, ямаршье газетэ уншагшадай бэшэггүйгөөр «амидаржа» шададагүй юм. Тэрэшэлэн манай олон тоото хүдөө бэшэгшэдшье табяад жэлэй туршада «Буряад үнэнэй» хурса нюдэниинь, һонор шэхэниинь байһан, саашадаашье тиимэ байха бээзэ. Имагтал уншагшадаймнай туһаламжаар элдэб һайн асуудал табигдадаг, саг соогоо шиидхэгдэдэг, дутуу дунданууд шүүмжэлэгдэдэг, усадхагдадаг байха юм. Тиимэһээ танай бэшэгүүд, хүндэтэ уншагшад, бидэндэ агаар шэнги хэрэгтэй гэжэ үшөө дахин һануулнабди.

Хоёрдохёор, бии болгогдоһон үдэрһөөнь хойшо «Буряад үнэнии» уншангүй үнжэжэ шадахаяа болиһон хүнүүд таанарай дунда олон. Зарим нүхэд табин жэлэй туршада таһалгаряагүй түрэл газетээ захина, эдэбхитэйгээр уншана, бэшэнэ. Жэшээлхэдэ, Буряадай Верховно сүүдэй түрүүлэгшэ ябаһан, мүнөө СССР-эй тусхайта пенсионер Д. М. Мункоев, РСФСР-эй тусхайта пенсионер Б. Р. Мужанов, Социалис Ажалай Герой, уран зохёолшо Ц. Н. Номтоев болон бусад олон нүхэд өөһэдынгөө дурсалганууд соо тэрээн тухайдаа бэшэнэ. Иимэ уншагшадгүй һаа ,ямаршье газетэ ута наһа наһалхагүй гэжэ мэдээжэ ха юм даа. Тиимэ болохолоороо, уншагшадайнгаа тоое олошоруулха гээшэ бидэнэй нангин зорилго мүн. Энэ хадаа, хүндэтэ уншагшад, бултанаймнай зорилго. Хэрбээ «Буряад үнэн» газетээ хүршэнэрэйнгөө захихаяа мартаад байбалнь һануулха, захюулхые оролдобол, бидэндэ юугээршье сэгнэшэгүй туһа хүргэхэлта!

Гурбадахяар, газетынгээ шанарые бүри ехээр һайжаруулхын тула бидэ уншагшадайнгаа эрилтые тодорхойгоор мэдэхэ хүсэлтэйбди. Тиимэһээ декабриин 21 гү, али Шэнэ жэл болотор иимэ асуудалнуудта харюусаһан бэшэгүүдые эльгээгыт гэжэ хандаха байнабди:

1. Газетын хуудаһанда гараһан ямар материалнууд танай анхаралые ехээр татадаг бэ?

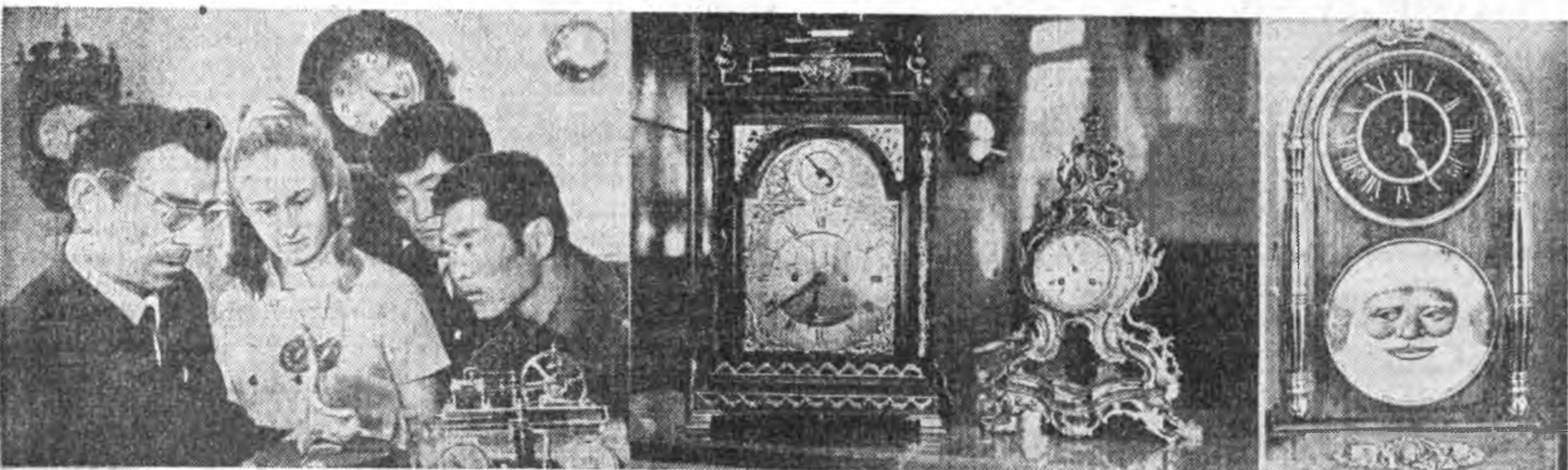
2. Ямар материалда танай һүзэг хүрэдэггүйб?

3. Ямар дутуу дундануудые газетын хуудаһанда ажагладагбта?

4. Хэлэнэй талаар ямар ажаглалта Танда бииб?

5. Ямар шэнэ гаршагуудые дурадхаха һанаатайбта?

Хүндэтэ уншагшад! Таанартаа, мүн гэр бүлэдэтнай элүүр энхые, ажалдатнай амжалта юрөөгөөд, иимэ адресаар бэшэгээ ябуулыт гэжэ ханданабди: 670336, Улаан-Үдэ, Ленинэй гудамжа, 35, «Буряад үнэн» газетын редакци.

Сибириин залуу городуудай нэгэн болохо Ангарск хотын музейн «Дэлхэйн хоморой шухаг часынуудай выставкэ» гэһэн шэнэ таһагта ороходо, угаа һонирхолтой.

Эндэ орожо харагшад ородой уран гарта Бронниковой XIX зуун жэлдэ модоор бүтээһэн часы тай, француз, немецкэ суута фирмэнүүдэй XIX зуун жэлдэ хэһэн, мүн Англиин, Швейцариин уран дархашуулай гараар бүтээһэн часынуудые эндэ хаража болоно.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Бронниковой модоор бүтээһэн часынууд тухай В. П. Курдюков хөөрэжэ байна; XVIII—XIX зуун жэлнүүдтэ Францида, XIX зуун жэлдэ Япондо бүтээгдэһэн часынууд.

М. МИНЕЕВЭЙ фото. ТАСС-ай фотохронико.

ИИМЭЛ ДАА, АЖАЛША ХҮНЭЙ СЭДЬХЭЛ

Мэнэ һаяхан Новодесятниково һууринай хүдэлмэришэд баяр ёһолой оршон байдалда үнинэй хүдэлмэришэн Зинаида Банновае амаралтада үдэшэбэ. Энэ нүхэрнэй эдир залуу наһанһаа хойшо ажахынгаа мал һүрэгые олон болгохо хэрэгтэ ехэхэн хубитаяа оруулһан байха.

Байгша ондо Зинаида Куприяновна залуу малые шахан таргалуулгада хүдэлөө. Хаража байһан буруу, хашарагууд бүхэнэйнгөө шэгнүүрые сүүдхын туршада 1000 граммаар нэмээжэ, гүрэндэ тушаагдаха үе болоторнь 330 килограмм болгоһон байна. Нэгэ хэдэн үдэр амарһанайнгаа удаа нүхэр Баннова: — Ажалдамни һөөргэнь абыт,—гэһэн гүйлтатайгаар ажахынгаа хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаа һэн. Тиигэншьегүй яахаб, бүхы наһаараа ажал хэһэн хүндэ гэнтэ гэрэйнгээ дүрбэн углуу хараад һуушаха гээшэнь ехэ бэрхэ хэрэг шуу.

Гуйлтыень Ехэ-Нугын совхозой хүтэлбэрилэгшэд хаража үзөөд, ажалдаа дахин орожо хүдэлхыень нүхэр Баннова зүбшөөһэн байна. Мүнөө үедэ Зинаида Куприяновна залуу малые даажа абанхай эршэтэйгээр ажаллажа байна. Иимэл даа, ёһото хүдэлмэришэнэй зүрхэ сэдьхэл. Үндэр наһатай болобошье, үнэн зүрхэнһөө түрэл ажахынгаа ажал хүдэлмэриин урагшатай ябахые хүсэдэг нүхэр Баннова ажалдаа амжалтануудые туйлахыень үнэн зүрхэнһөө хүсэе.

К. ХАЛТАНОВ.

Хяагтын аймаг.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Дура зоргоороо зонхилолгын политика буруу һүрэбэ

Фидель Кастро толгойлогшотой Кубын правительственна делегациин Чилидэ айхабтар амжалтатайгаар айлшалжа байһан ушар Латинн Америкэдэ дура зоргоороо зонхилолгын Вашингтоной политикын хойшолшогүйгөөр буруу һүрэһые гэршэлбэ. Кубын революциин туйлалтануудые усадхаха зорилгоор Гаванатай дипломатическа ба худалдаа наймаанайнгаа харилсаа холбоое таһалхыень Холбоото Штадууд Латинн Америкын бүхы оронуудые баалаһан байна. Тиин Мексикэһээ бэшэ гүрэнүүд Кубатай ямаршье харилсаагүй болоо һэн .Гэбэшье американ империалистнууд Кубын революциие бүрин илажа бирабагүй. Гадна, энэ түбиин бусад оронуудые Кубын революционно жэшээһээ амжарлан холодуулха арга шадалгүйгөө одоо мүнөө мэдэрхэ баатай болобо бшуу. «Советскэ Союзай ба социалис нэгэдэлэй бусад оронуудай Кубада үзүүлжэ байдаг дэмжэлгэһээ уламжалан, Кубын революциин туйлалтануудые усадхан һүнөөхэ гэһэн США-гай политикын буруу һүрэһэниинь үнинэй эли болоо»,— гээд, Уругвайн «Популяр» газетэ тон зүб тэмдэглэнэ. Фидель Кастрын Чилидэ иимэ амжалтатайгаар албанай хэрэгээр айлшалалга Латинн Америкэ Кубатай зүришэлдүүлхэ гэһэн һэдэлгын эсэслэн буруу һүрэһые эли бодо гэршэлнэ. Энэ айлшалалга хадаа Урда Америкэдэ сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй улам бүри эршэдэн шангадалгада сэхэ нүлөө үзүүлхэ байна.

Чилидэ хоёр недели үлүүтэй айлшалха үедөө Кубын делегаци Антофагасту хото, Чукикаматадахи зэдэй нилээд томо рудник, Икиқедэхи загаһанай порт, Консепьсондохи томо промышленна түб, ороной урда захын шухала порт ба хүдөө ажахын түб болохо Пуэрто-Монт хото ба бусад газарнуудаар ябаһан байна. Делегациин гэшүүд хүдэлмэришэд, горнягууд, докернууд, студентнүүд болон таряашадтай уулзаа. Делегациин ябаһан лэ газарта Кубын айлшадые олон мянган Чилиин ажалшад угтан амаршалдаг байгаа.

Кубын ажалшадтай уулзалганууд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, уласхоорондын байдалда ехэнүүд хубилалта болоо, Латинн Америкэдэхи элдэб хүсэнүүдэй хоорондохи тэнсүүри хубилаа гэжэ Фидель Кастро нэгэтэ бэшэ онсолон тэмдэглээ. Советскэ Союз Куба хоёрой хани барисаата харилсаан империалис оронуудай урдань хэжэ байһан харата хэрэгүүдтэ һаад ушаруулна гэжэ Ф. Кастро мэдүүлээ. Мүнөө империалистнууд хайшаншье гэхэдээ, социализмын урган хүгжэжэ байһан ушарые хараадаа абаха баатай болоно.

Мүнөө Латинн Америкын оронуудта Куба революционно нүлөө үдэрһөө үдэртэ улам ехээр үзүүлжэ байна. Энэл ушарһаа американ империалистнууд дэмы бэшэ айдаг байгаа бшуу. Вашингтоной ямаршье хэмжээ ябуулганууд энэ нүлөөнэй ургалтада һаад хэжэ шадахаяа болёо. Кубые тойруулан амяарлахы хана бодхоолгын политикыень сүмэ сохин гараһан революционно арал бусад оронуудай национальна бэеэ даанхай байдалай, США-гай дура зоргоороо зонхилхы политикаһаа сүлөөрхын сэхэ зам заана бшуу. Тэрэнэй үшөө нэгэ гэршэ хадаа Чилидэ арадай нэгэдэлэй бүлэгэй илалта туйлаһан ушар мүн болоно. Перуда хэгдэжэ байгаа түрүү социально-экономическа хубилалтанууд, американ монополинуудай дура зоргоороо аашалалгада Латинн Америкын бусад оронуудта харюу үгэжэ эхилһэн ушар — эдэ бүгэдэн дээрэ хэлэгдэгшые мүн лэ гэршэлнэ.

Арадай хүсэл бодолые зүришэһэн хэлсээн

Окинава аралые Япондо бусааха тухай гэжэ нэрлэгдэһэн япон-американ хэлсээе Японой парламентын доодо палата ноябриин 24-дэ эсэслэн баталба. Ноябриин 10-да мүн лэ иимэрхүү шиидхэбэриие американ сенат баталан абаа һэн.

Американ сэрэгүүдэй эзэмдэжэ байһан Окинава аралые бусаахын түлөө япон арад олон жэлэй туршада тэмсэл хэжэ байнхай. Азиин арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэдэг «шэнгэдэггүй авианосец» болгогдоһон энэ аралай хуби заяан тушаа иимэ ехэ һонирхолой үүсхэгдэдэг байһан ушар ойлгосотой. Зүгөөр энэ эсэслэн баталагдаһан хэлсээнүүд Японой национальна бэеэ даанхай байдалые, арадайнь хүсэл бодолые сэхэ зүринэ. Энэ хадаа Токиогой зонхилхы бүлэгэй американ империализмтай хэһэн үгсөөн мүн.

Окинава дээрэхи захиргаанай эмхинүүдэй Японой мэдэлдэ ороошье һаань, энэ хэлсээнэй ёһоор, Холбоото Штадууд Окинава дээрэ өөһэдынгөө ракетно-ядерна баазануудые үлөөхэ эрхэтэй юм. Тэрэнһээ гадна, Японой правительство сэрэгэйнгээ гаргашануудые хоёр дахин ехэ болгохо, Алас-Дурнын ба Зүүн урда Азиин хархис засагуудые дэмжэхэ уялга абаа. Энээн дээрэһээ тобшолходо, Окинава арал США-гай тон шухала сэрэгэй плацдарм зандаа үлэнэ. Нүгөө талаһаа, Япон ба Холбоото Штадууд хоёрой сэрэгэй харилсаануудта Японой үүргэ эрид дээшэлхэ болоно бшуу.

Япон-американ хэлсээнэй арад зоной хүсэл бодолые зүришэһэн ушар буруушаалгын айхабтар ехэ хүдэлөөе Япондо үүсхэбэ. Үргэн олониитэ энэ хэлсээе эсэслэн баталалгые эрид шууд буруушаагаа. Токио, бусад хотонуудта болоһон демонстраци ба митингнүүдтэ хэдэн миллион хүн хабаадаа. Гансал ноябриин 19-дэ болоһон жагсаал ба забастовконуудта 6 миллион шахуу хүдэлмэришэд ба албэ хаагшад эдэбхитэйгээр хабаадаһан байна. Һүүлэй арбан жэл соо политическэ манифестацинууд Япондо иимэ үргэнөөр, эршэтэйгээр болоогүй юм.

Японой парламентын доодо палатын Окинава тухай хэлсээе эсэслэн баталаашье һаань, энэ аралые ёһотоор Япондонь бусаахын түлөө хүдэлөөн үргэлжэлһөөр. Коммунис ба социалис партинууд, ороной бүхы демократ ёһоной хүсэнүүд Окинавые бүрин бусааха, тэрэ аралһаа ядерна буу зэбсэгые холодуулха, тиин тэрэ багай аралнуудые дайн сэрэгһээ сүлөөлэгдэһэн эб найрамдалай зоно болгохо тухай эрилтэ табина. Окинава тухай япон-американ хэлсээе хүсэеэ бууруһан дээрэ тоолохо, арад зоной хүсэл бодолые баримталдаггүй парламентые тарааха гэһэн лозунгнууд доро олониитын хабаадалгатай шэнэ тэмсэлдэ Японой ажалшад бэлдэжэ байна. Тиихэдээ Холбоото Штадуудай эзэрхэг түримхэй политикада Японой эдэбхитэйгээр хабаадалгые болюулха тухай мүн лэ эрид шууд эрилтэ табина.

Г. ШИШКИН.

(ТАСС).

Үндэр наһатад ядуу байдалда оронхой

ВАШИНГТОН. (ТАСС). 65-һаа дээшэ наһатай американец бүхэнэй дүрбэнэйнь нэгэн үлэн хооһон, үгытэй ядуу ажаһууна гэжэ үндэр наһатанай хэрэг эрхилдэг сенадай тусхай комиссиин толилһон мэдээнүүд гэршэлнэ.

Мүнөө үедэ США-да 4,7 миллион үндэр наһатан үгытэй ядуу байдалда оронхой гэжэ комиссиин элидхэл соо заагдана. Энэнь 1968 онойхидо орходоо 100 мянган хүнөөр ехэ болоно. 45 наһа хүрэһэн хүнүүдые олонхи фирмэнүүд ажалһаань гаргажархина. Тиимэһээ эды зон үгытэй ядуу байдалда ороно бшуу. Холбоото Штадуудай энэ бүлэг хүн зон байра байдалайшье талаар адаг муугаар хангагданхай гэжэ комисси тэмдэглэнэ.

Англиин хүдэлмэришэд буруушаана

ЛОНДОН. (ТАСС). Лондоной Тауэрай дэргэдэ болоһон митингдэ хэдэн арба мянган хүн сугларба. Тэдэнэр консерваторнуудай арадта харша политикые буруушаахаяа эндэ сугларһан байна. Консерваторнуудай политикын ашаар эдеэ хоолой, эд бараанай үнэ сэн үзэгдөөгүй ехээр дээшэлээ, ажалгүй хүнүүд олошороо, Англиин олон миллион ажалшадай байдал һуудал муудана.

Митингдэ хабаадагшадай дунда Ливерпулиин, Манчестерэй, Глазгогой, Блекпулай, Урда Уэлсын, Британиин аралнуудай бусад районуудай хүдэлмэришэдэй түлөөлэгшэд байлсаба.

Митингын дүүрэһэнэй һүүлээр машина бүтээгшэдэй, котельщигүүдэй, судна бүтээгшэдэй, докернуудай, металлургнуудай, Англиин пролетариадай бусад отрядуудай колоннонууд Лондоной үйлсэнүүдээр ябажа, «профсоюзда эсэргүү Ториин хуули үгы хэхэ!» гэһэн үгэнүүдые олоороо хашхаран гараа.

Сэрэгэй гаргашануудые хороохо

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Һүүлэй 20 жэлэй туршада Холбоото Штадууд дайн сэрэгэй хэрэгтэ 1.095 миллиард доллар гаргашалһан байна. Энэ айхабтар ехэ тоое конгресс дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа сенатор М. Мэнсфилд дурдаа.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүүрэһэн сагһаа хойшо 25 үлүүтэй жэлэй үнгэрөөшье һаа, мүнөө болотор Баруун Европодо США-гай 535 мянган сэрэгэй албатан, тэдэнэй гэр бүлынхид байһаар зандаа гэжэ сенатор тэмдэглээ. Эдэ олон хүн зониие ондоо түбидэ барижа байлгахын тула айхабтар ехэ гаргаша хэгдэнэ. Энэ гаргашыень американ арад дааха болоно бшуу. Европодо ехэ хубилалта болоо гэжэ Холбоото Штадуудай хүтэлбэрилэгшэд мэдэрнэгүй гээд Мэнсфилд үргэлжэлүүлээ.

Таряашад буһалгаална

РИМ .(ТАСС). Италиин батраагууд ба хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй соносхоһон «Тэмсэлэй долоон хоногой» һүүлшын үдэр айхабтар үргэн хэмжээнэй манифестацинууд болобо. Ноябриин 26-най үдэр 1 миллион 700 мянган батрааг 24 часай бүхэнациональна забастовко үнгэргөө.

350 мянган хүдэлмэришэд ажалгүй үлэбэ

БОНН. (ТАСС). Баден-Вюртембергын хойто талын промышленна районуудай 350 мянга гаран хүдэлмэришэд ажалгүй үлэшэбэ. Энэ районой промышленнигуудай нэгэдэл 500 гаран предприяти хаагаа. ФРГ-дэ юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэржэ байһанһаа уламжалан, хүдэлмэришэнэй салин хүлһыень нэмээхэ, ажалайнь эрхэ байдал һайжаруулха тухай эрилтэдэ концерннүүдэй эзэд иимэ хэмжээгээр харюусаба бшуу.

АЛБАНАЙ ХЭРЭГЭЭР АЙЛШАЛАЛГАЯА ДҮҮРГЭБЭ

ПЕКИН. (ТАСС). Вьетнамай партийно-правительственна делегациин КНР-тэ албанай хэрэгээр айлшалалга дүүрэбэ. Делегациие толгойлогшо Фам Ван Донг ба КНР-эй Гүрэнэй Соведэй премьер Чжоу Энь-лай гэгшэд хамтын коммюникедэ гараа табиба.

Албанай хэрэгээр айлшалалгынгаа үедэ хэлэһэн үгэнүүд соогоо Фам Ван Донг США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүүгээр, оронойнгоо бэеэ даанхай байдалай түлөө Вьетнам арадай саашадаа тэмсэхээр бэлэн байһан тухай нэгэтэ бэшэ онсолон тэмдэглээ. Тиихэдээ Вьетнамай арадай үнэн зүб һэдэбтэй тэмсэлдэ дэмжэлгэ ба туһаламжа үзүүлжэ байдагайнь түлөө Советскэ Союзда, бусад социалис оронуудта, дэлхэйн арадуудта гүнзэгы баясхалан хүргөө.

ЗҮҮН ПАКИСТАНДА харшалуулхадаа зугадажа гараһан 9.700 мянган хүнүүд Индидэ ажаһууна.

Индиин правительствын баримтануудай ёһоор, 8 наһа хүрөөгүй 1.700 мянган үхибүүд тэдэнэй дунда бии юм. Түрэлхидэйнь алуулһан дээрэһээ олонхидынь үншэршоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: энэ эхэнэр Фулмала Рой гэжэ нэрэтэй. Пакистанай солдадуудай һуурин тосхондонь добтолходо, үбгэниинь алуулһан байгаа. Тэрэ 7 үхибүүдээрээ үлөө.

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Ленинэй зааһан замаар» — «Правдын» түрүү бэшэг. Республикын ажалшадай ажал хэрэгүүд тухай информацинууд.

Хоёрдохи хуудаһанда. Арадай хиналтын материалнууд.

Гурбадахи хуудаһанда: «Эрхэ уялгална» — Т. Назимовагай корреспонденци. «Мянганай хоёр» — В. Парфеновой зураглал. Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ. О. Куницынай «Ойн баярта бэлдэнэбди» гэһэн статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Уласхоорондын шэнжэлэл. Хилын саанаһаа. Байгаали шэнжэлэгшын тэмдэглэлнүүд.

Сагай уларил

Мүнөөдэр Буряад оронойдэбисхэр дээрэ үүлэтэйшэг байбашье, саһан орохогүй, һулахнаар һалхилха. Температура 10—15, Прибайкали шадар 5—10 градус хүйтэн байха. Улаан-Үдэ городто һүнидөө 20—22 градус, үдэртөө 11—13 градус хүйтэн байхаар хүлеэгдэнэ.

Декабриин 1—2-то республика дотор үүлэтэй байха. Хойто аймагуудта, Прибайкалиин хойто захаар саһан багахан орохо, секундын 3—7 метр хүсэтэйгөөр баруун тээһээ һалхилха. Температура һүнидөө 16—21 градус, Ахын, Түнхэнэй, Захааминай аймагуудта 21—26 градус, үдэртөө 9—14, Прибайкали шадар 4—9 градус хүйтэн байха юм.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина 35. Телефоны: редактора — 54-54, приемная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 34-05, общественная приемная — 56-62, машинное бюро — 50-52, зам. ответ. секретаря — 36-76, отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Н-04628. Заказ № 1121.